

PIĄTEK-CZWARTEK
104-10.10|2024|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

ELBLĄG, GODKOWO, GRONOWO ELBLĄSKIE, MARKUSY,
MILEJEWO, MŁYNARY, PASŁĘK, RYCHLIKI, TOLKMICKO

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

IKAT GAZETA
braniewska

BRANIEWO, FROMBORK, LELKOWO, PIENIĘŻNO,
PŁOSKINIA, WILCZĘTA

CO, GDZIE, KIEDY?

ISSN 2956-2740 NR INDEKSU 42869 NAKŁAD 660 NR 40 (62)

W ELBLĄGU I BRANIEWIE CHCĄ DALEJ CZUĆ I ŻYĆ

**Z NADZIEJĄ CZEKAMY NA
DOKOŃCZENIE PRZEKOPU \3**

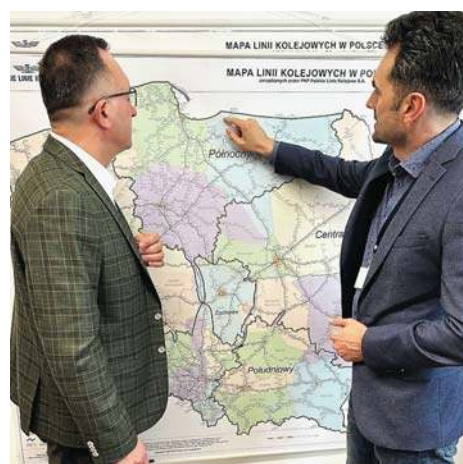

**ZACZĄŁ SIĘ DLA NICH
NOWY ETAP \10**

SPORT

**I ZNÓW MECZ
ZA SZEŚĆ PUNKTÓW \16**

**BURMISTRZ INTERWENIUJE
W SPRAWIE PKP CARGO \11**

9 772956 274002

**BEZPŁATNY
DODATEK
W KAŻDY PIĄTEK**

RELAKS
z Dziennikiem Elbląskim

POSZŁA NA GRZYBY I ZABŁĄDZIŁA

Wminiony weekend w Elblągu trwały poszukiwania 76-letniej kobiety, która zaginęła w okolicach Krasnego Lasu podczas grzybobrania. Akcja była prowadzona całą noc przez policję, straż graniczną oraz strażaków. Użyto również drona z kamerą termowizyjną.

Kobieta nie wróciła do domu, co skłoniło jej bliskich do zaalarmowania służb. Na szczęście została odnaleziona przez innych grzybiarzy w niedzielę rano. Zaginiona była wyziebiona, ale nie miała poważniejszych obrażeń.

RED.

Aby nie zgubić się w lesie podczas grzybobrania,

Poszukiwania były prowadzone całą noc przez policję, straż graniczną oraz strażaków

warto przestrzegać kilku zasad:

1. Przygotowanie przed wyjściem: zanim wyruszysz do lasu, zaplanuj trasę i sprawdź mapę. Warto zainstalować aplikację GPS w telefonie, która działa offline, taką jak Maps.me lub OsmAnd.
2. Oznaczone szlaki: staraj się poruszać po oznakowanych szlakach turystycznych.

Tablice informacyjne, znaki na drzewach lub drogowskie pomagają w orientacji.

3. Punkty orientacyjne: zwracaj uwagę na charakterystyczne elementy terenu, takie jak duże drzewa, wzgórza, cieki wodne czy polany. Te miejsca mogą pomóc, gdy stracisz orientację.
4. Kierunki świata: naucz się rozpoznawać kierunki świata za pomocą naturalnych wska-

Na szczęście kobieta została odnaleziona w niedzielę rano

zówek, jak położenie słońca (wschód na wschodzie, zachód na zachodzie) lub występowanie mchu na drzewach (najczęściej rośnie po północnej stronie).

5. Kompaktowa mapa i kompas: mimo że telefon może

pomóc, warto mieć przy sobie tradycyjne kompas i mapę. Kompas jest nieoceniony w sytuacji, gdy technologia zawiedzie.

6. Regularna orientacja: co jakiś czas sprawdzaj swoją pozycję i porównuj ją z mapą lub aplikacją GPS, by upewnić się, że idziesz we właściwym kierunku.

7. Informacja: zawsze powiedz komuś o swojej trasie i przewidywanym czasie powrotu.

8. Zasada powrotu tą samą drogą: jeśli czujesz, że zaczynasz się gubić, nie idź dalej, tylko wracaj po własnych śladach, zanim stracisz orientację.

9. Nie oddalaj się zbyt daleko: staraj się nie oddalać zbyt daleko od swojej bazy (np. miejsca, gdzie zostawiłeś samochód).

10. Towarzystwo: grzybobranie wspólnie z kimś to mniejsze ryzyko zgubienia się.

11. Zwracaj uwagę na czas: nie przeocz momentu, kiedy słońce zachodzi, aby nie zostać w lesie po zmroku.

12. Przerwy: czasami warto usiąść na chwilę i zastanowić się nad kierunkiem, w którym idziesz.

13. Oznaczanie trasy: jeśli to możliwe, oznaczaj miejsca, które już odwiedziłeś, na przykład poprzez ułożenie gałązek lub kamieni.

14. Zaufaj intuicji, ale nie lekceważ rozsądku: jeśli czujesz, że idziesz w złym kierunku, lepiej wrócić, niż kontynuować. Grzybobranie może być wspólną przygodą, a przestrzeganie tych zasad pomoże Ci cieszyć się nią bez obawy przed zgubieniem się!

NOWY ROK AKADEMICKI W AKADEMII NAUK STOSOWANYCH W ELBLĄGU ROZPOCZĘTY

Wponiedziałek, 30 września, wauli Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2024/2025.

Uroczystość zgromadziła studentów, wykładowców i władze uczelni. Te w swoich wypowiedziach podkreślały znaczenie praktycznego podejścia do nauki,

charakterystycznego dla tej instytucji. Rektor ANS w Elblągu dr inż. Jarosław Niedojadło, prof. uczelni, w swoim przemówieniu wskazał m.in. na znaczenie ANS w Elblągu dla regionu oraz przedstawił plany dotyczące utworzenia nowego kierunku studiów.

Najważniejszym punktem inauguracji była im-

Fot. Milena Jedrzejewska

matrykulacja, podczas której ślubowanie złożyli studenci I roku wszystkich kierunków studiów. Nie zabrakło też hymnu akademickiego „Gaudeamus igitur”. Tegoroczny wykład inauguracyjny „Pielęgniarstwo wczoraj, dziś, jutro... Quo tendimus” wygłosiła prof. dr hab. Wioletta Mędrzycka-Dąbrowska.

Nowi studenci, którzy rozpoczęli swoją edukacyjną przygodę, zostali serdecznie powitani, a władze uczelni zwróciły uwagę na rozwój zawodowy i osobisty jako kluczowy element edukacji. Nowy rok przynosi nadzieje na dalsze sukcesy i rozwój akademickiej społeczności.

RED.

MIESZKAŃCY ELBLĄGA PRZEKAZALI 2 TONY DARÓW DLA POWODZIAN

Mieszkańcy i mieszkanki miasta zjednoczyli siły, zbierając aż 2 tony darów, które zostaną przekazane osobom dotkniętym skutkami powodzi. Dodatkowo na specjalne konto, na które można wpłacać środki dla poszkodowanych przez wielką wodę, wpłynęło już ponad 46 tys. zł.

Zbiórka darów dla powodzian prowadzona przez elbląski samorząd przyniosła niesamowite efekty. Środki czystości, środki odkażające, odzież ochron-

na, agregaty prądotwórcze, taczki, łopaty, miotły, szpadle i inne narzędzia do sprzątnięcia — łącznie 2 tony darów przekazanych przez mieszkańców i mieszkanki Elbląga trafi do osób, które walczą ze skutkami powodzi.

— We wtorek, 1 października, zebrane dary zostały przewiezione do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Olsztynie, który jest odpowiedzialny za koordynację i dystrybucję rzeczy i produktów zbieranych przez samorzą-

Fot. UM Elbląg

Za koordynację akcji pomocowych prowadzonych w Elblągu odpowiadają Tomasz Świniarski, dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, oraz Beata Kulesza, dyrektor Elbląskiego Centrum Usług Społecznych

dy — poinformował Jacek Zukowski z Biura Prasowego Urzędu Miejskiego w Elblągu.

I przypomniał, że cały czas trwa zbiórka pieniędzy. Elbląski samorząd uruchomił specjalne subkonto, dzięki któremu elblążanki i elblążanie mogą włączyć się w pomoc

i przekazać środki finansowe dla poszkodowanych w powodzi mieszkańców z południa kraju. Darowizny można wpłacać na rachunek o numerze 09 1020 1811 0000 0802 0460 2571, w tytule przelewu wpisując: „Darowizna dla powodzian”.

RED.

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Ewelina Gulńska
e.gulnska@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Ewelina Gulńska e.gulnska@dziennikelblaski.pl
Łukasz Razowski lrazowski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 604 408 305

DIENNIK ELBLĄSKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

Z NADZIEJĄ CZEKAMY NA DOKOŃCZENIE PRZEKOPU

O aktualnej sytuacji w porcie, planach inwestycyjnych i nadziejach związanych z zakończeniem budowy kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną rozmawiamy z Arkadiuszem Zglińskim, dyrektorem Portu Morskiego w Elblągu.

— Jak pogłębienie toru wodnego prowadzącego do elbląskiego portu wpłynie na jego rozwój?

— Dla nas najważniejszą rzeczą, determinującą nasze funkcjonowanie, jest zapewnienie dróg dostępnych. Bez dróg dostępnych ani my jako zarząd portu, ani miasto, ani żaden szanujący się prywatny inwestor nie podejmie się inwestycji w infrastrukturę, do której nie można dopłynąć. Cieszymy się, że doszliśmy do konsensusu i sporny odcinek zostanie pogłębiony, że część nabrzeży została umocniona, a pozostały około dwukilometrowy odcinek będzie pogłębiany i umacniany skarpowo. Mamy nadzieję i liczymy na wsparcie w umocnieniu pozostałych nabrzeży, co stworzy możliwość pogłębienia toru rzeki na pełnej jej szerokości, a nie tylko na 20 metrach. Zapewni to przede wszystkim bezpieczeństwo nawigacyjne jednostkom, które będą do naszego portu przyływały. W swoich założeniach strategicznych chcemy być portem satelitarnym — bliższym naszym większym portom o podstawowym znaczeniu dla gospodarki państwa, przede wszystkim portowi w Gdańsku, dla którego będziemy mogli być zapleczem satelitarnym, obsługując mniejsze jednostki, których obecnie port w Gdańsku nie za bardzo chce.

— Według najnowszych ustaleń pogłębienie toru wodnego prowadzącego do elbląskiego portu wydłuży się i zostanie podzielone na dwa etapy. Pierwszy ma zostać ukończony w 2026 roku, a drugi w 2028 roku.

— Martwi nas fakt, że inwestycja związana z przekopem Mierzei Wiślanej tak długo trwa. Dla nas jako spółki prawa handlowego czas to pieniądz. A tego czasu straciliśmy

Fot. EG

Bez dróg dostępnych ani zarząd portu, ani żaden szanujący się prywatny inwestor nie podejmie się inwestycji w infrastrukturę, do której nie można dopłynąć — mówi Arkadiusz Zgliński, dyrektor portu w Elblągu

bardzo dużo, a więc straciliśmy też bardzo dużo pieniędzy. My już trzy lata temu podpisaliśmy stosowne umowy ze skandynawskimi portami. Jednym z nich jest duński port Vordingborg, który obsługuje jednostki towarowe do 5 tys. ton i większych nie chce. W ramach współpracy moglibyśmy te jednostki obsługiwać, bo ich zanurzenie maksymalnie wynosi 4,5 m.

— Proszę opowiedzieć o planach inwestycyjnych portu.

— Samorząd elbląski w infrastrukturę portową zainwestował ponad 100 mln zł. Aby dalsza rozbudowa portu była możliwa, konieczne jest pozyskanie nowych środków. Unijne środki przez ostatnie lata były zablokowane, lecz dzisiaj mamy szansę na ich odblokowanie i pozyskanie. My w ramach swojej strategii rozwoju portu i portowych inwestycji chcemy realizować te związane z budową nowych terminali na kwotę około 190 mln zł. O takie środki aplikowaliśmy w ramach regionalnych programów operacyjnych. Dziś możemy wrócić do negocjacji tych środków w ramach Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur. W tym kontekście mamy w planach rozbudowę kolejnego terminala multimodalnego z dostępem do bocznicy kolejowej. Gmina miejska Elbląg zapewniła niezbędne

tereny rozwojowe w granicach miasta i prawie w granicach portu. Zamierzamy w przyszłości wystąpić o rozszerzenie granic portu. Są to tereny o wielkości 25 ha po wschodnio-północnej stronie rzeki, gdzie zamierzamy zbudować terminal z dostępem do bocznicy kolejowej. Terminale, którymi zarządzamy, takiej bocznicy nie mają. Są to tzw. terminalne uniwersalne, po pogłębieniu toru wodnego do 5 m i pogłębieniu przez zarząd portu nabrzeży mogące obsługiwać jednostki towarowe o wymiarach założonych w wieloletnim programie, które będą mogły dobiegać do naszego portu i być obsługiwane.

— Jak obecnie wyglądają przeładunki w porcie?

— Transport towarów jest dziś bardzo ograniczony ze względu na konflikt, który wywołała Rosja, napadając na Ukrainę. Unia Europejska podjęła szereg działań ograniczających zarówno eksport, jak i import szeregu towarów. A kolejną rzeczą jest osłabienie kursu rosyjskiego rubla na giełdzie walut — spadła siła nabywcza potencjalnego rosyjskiego klienta, co też wpływa na spadek przeładunków. Dzisiaj operujemy na tych ładunkach, które nie są objęte sankcjami i na które stać rosyjskiego klienta. W dalszym ciągu jest to część materiałów budowlanych nieobjętych sankcjami, pasze, zboża

Fot. UM Elbląg

Transport towarów w elbląskim porcie jest dziś bardzo ograniczony ze względu na unijne sankcje nałożone na Rosję

i część nawozów. Jednak głównie, choć już w mniejszej skali, opieramy się na transporcie kamienia hydrotechnicznego. Przypominę, że port w Elblągu jako jeden z pierwszych portów w Polsce, jeszcze zanim weszły w życie unijne sankcje, odmówił rozładunku rosyjskiego węgla. Obecnie przeładunki w porcie są znacznie mniejsze. W ubiegłym roku przeładunki wyniosły 37 tys. ton i były to jedne z najniższych przeładunków w ostatnich latach. Przypominę, że jak przyszedłem do portu w 2010 roku i reaktywowaliśmy działalność, to wielkość przeładunku wynosiła 67 tys. ton. To obrazuje, jak zbrojny konflikt wpłynął na funkcjonowanie elbląskiego portu. Jest to dowód na to, że kanał przez Mierzę Wiślaną musiał powstać.

We wrześniu podpisaliśmy pięcioletnią umowę z firmą Venkon w zakresie przeładunków w terminalu portowym przy ul. Radomskiej. Dzięki temu uzyskamy przychody z tytułu dzierżawy, a dodatkowo operator będzie świadczył usługi przeładunkowe, co

może wpłynąć na wzrost przeładunków w porcie.

— Na jaką szacunkową liczbę przeładunków liczy port po zakończeniu budowy kanału żeglugowego?

— Na początku na pewno nie liczylibyśmy na 3,5-4 mln ton. Bilansujemy swoją działalność, jeśli przeładujemy w porcie ok. 150 tys. ton. Mogę ostrożnie powiedzieć, że w pierwszym roku działalności po pogłębieniu torów wodnych możemy spokojnie osiągnąć pół mln ton.

— Rosyjski partner był największym kontrahentem portu. Jakich obecnie klientów ma port?

— Do tej pory jedyny dostęp do akwenu Morza Bałtyckiego mieliśmy przez Cieśninę Piławską, dlatego też nasza działalność była oparta na współpracy z portami obwodu królewieckiego. Dziś ta współpraca ustala. Inwestycja związana z przekopem Mierzei nie została dokończona, a sama służa w Nowym Świecie nie rozwiązuje naszych problemów transportowych. Przede

wszystkim trzeba pogłębić drogę wodną, tak aby te jednostki, które zostały założone w wieloletnim programie, mogły do elbląskich terminali dopłynąć. Podpisaliśmy szereg umów, w tym z duńskim portem w Vordingborg, jednak do tej pory żadna jednostka nie skorzystała z przekopu, aby transportować towar do elbląskiego portu czy odwrotnie. W dalszym ciągu mamy tylko rosyjskich odbiorców.

— Co przeciętny elblązanin zyska na tym, że port w Elblągu będzie się rozwijał?

— Przeciętny elblązanin może zyskać przede wszystkim nowe miejsce pracy, bo tu będzie lokalizował się biznes. Wiele firm już jest zainteresowanych zarówno zainwestowaniem w nasze grunty, jak i pozyskaniem gruntów pod rozszerzenie swojej działalności. Przypominę, że działalność portowa nie jest ograniczona jedynie do firm przeładunkowych — wiąże się z nią również szereg działalności okołoportowych.

ROZMAWIAŁA EWELINA GULIŃSKA

UNIwersytet III WIEKU ŚWIĘTUJE SREBRNY JUBILEUSZ

W tym roku Uniwersytet III Wiek i Osób Niepełnosprawnych w Elblągu świętuje 25. urodziny. W poniedziałek odbyły się uroczyste obchody, będące okazją do podziękowania osobom i instytucjom, które wspierały działalność placówki.

Podczas uroczystej gali wyróżniono najaktywniejszych słuchaczy

Dni Elbląga 2024. Na scenie zespół muzyczny z Uniwersytetu III Wiek

Dwadzieścia pięć lat temu Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych postanowiła założyć w Elblągu Uniwersytet III Wiek. I tak powstała placówka, której celem było stworzenie seniorom możliwości dalszego rozwoju.

Inicjatorką założenia uczelni dla seniorów w Elblągu była Helena Kilen – osoba, która nie godziła się na społeczne wykluczenie osób starszych i lekceważenie ich potrzeb edukacyjnych. Pomysł ten został wprowadzony w życie przez Ewę Sprawkę – konsultantkę ds. osób niepełnosprawnych Elbląskiej Rady Konsultacyjnej

Osób Niepełnosprawnych. Wszechnica, bo tak się nazywał ówczesny uniwersytet, została powołana w 1999 roku. Miejsce działalności Wszechnicy był Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych przy ulicy Słonecznej. Pierwszym kierownikiem był Grzegorz Bartnicki.

Ćwierć wieku temu Uniwersytet III Wiek i Osób Niepełnosprawnych w Elblągu miał zaledwie 30 słuchaczy, dzisiaj jest ich aż 300. Mogą oni korzystać z bogatej oferty zajęć, i to za niewielką kwotę, bo podstawowa składka to 130 złotych rocznie.

— Rozwinęliśmy się na tyle, że zdecydowaliśmy

się na poszerzenie naszej oferty zajęć. Dwadzieścia pięć lat temu zaczynaliśmy z małą grupką i były prowadzone tylko wykłady, dziś mamy 13 sekcji zainteresowań i cykliczne cotygodniowe wykłady. Realizujemy też dodatkowe projekty — nieodpłatne spotkania z psychologiem i prawnikiem. Zapraszamy nie tylko słuchaczy, ale też wszystkich zainteresowanych — mówi Iwona Orężak, prezes Uniwersytetu III Wiek i Osób Niepełnosprawnych.

I dodaje: — Na Uniwersytecie dominują kobiety. Mamy około 20 proc. mężczyzn, których bardzo hołubimy. Zapraszamy

panów, ponieważ jak jest mieszane towarzystwo, to atmosfera jest weselsza.

Ale Uniwersytet III Wiek to nie tylko nauka.

— To szeroko rozumiana aktywność. Nie tylko się uczymy i rozwijamy swoje pasje, ale korzystamy też z różnego rodzaju działań kulturalnych: jeździmy na wycieczki, chodzimy do teatru, wyjeżdżamy do teatrów poza Elbląg — wylicza Iwona Orężak.

Okragły jubileusz istnienia Uniwersytetu III Wiek i Osób Niepełnosprawnych świętowano w Centrum Spotkań Europejskich „Światowid”. Wyróżniono i podziękowano osobom oraz orga-

nizacjom, które w ciągu minionych 25 lat wspierały działalność Uniwersytetu.

EWELINA GULIŃSKA

Głównym celem UTW jest zachęcenie starszych i niepełnosprawnych osób do ustawicznego kształcenia oraz intelektualnej, psychicznej i fizycznej aktywności, a także opracowanie metod edukacji i wdrażania profilaktyki gerontologicznej. Wszystko to ma prowadzić do poprawy jakości życia seniorów. Przez swoje formy działań Uniwersytet III Wiek przełamuje społeczną izolację oraz buduje możliwość edukacji obywatelskiej, zdrowotnej i kulturalnej starszych osób. Słuchaczami UTW są osoby

starsze, bezrobotne i niepełnosprawne w wieku 40-80 lat. Uniwersytet III Wiek oferuje swoim słuchaczom możliwość uczestniczenia w różnych formach zajęć audytoryjnych i seminaryjnych.

Działają w nim następujące sekcje zainteresowań: zajęcia komputerowe, lektorat języka angielskiego i niemieckiego, gimnastyka rehabilitacyjna, zajęcia na basenie, aquaerobik, zajęcia muzykoterapeutyczne, warsztaty rękodzieła artystycznego, warsztaty rękodzieła artystycznego — haft, warsztaty malarskie, sekcja piosenki, warsztaty relaksacyjne, paneurytmia, tenis stołowy i kółko teatralne.

Ubiegłoroczna wycieczka do Londynu

Elbląskie Dni Seniora. Przedstawicielki Uniwersytetu III wieku nigdy nie zawodzą i swoim uśmiechem oraz kolorowym ubiorem przyciągają oczy fotografów

komunikat

BURMISTRZ PIENIĘŻNA

informuje, że w siedzibie Urzędu Miejskiego w Pieniężnie, ul. Generalska 8, na okres 21 dni wywieszony został wykaz nieruchomości komunalnych przeznaczonych do dzierżawy, ujętych w Zarządzeniu nr 67/2024 z dnia 27.09.2024 r. Bliższe informacje można uzyskać w Urzędzie, pokój nr 21 – tel. 0-55 237 46 00 lub 0-55 237 46 72.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Elblągu podaje do publicznej wiadomości wszystkich zainteresowanych, iż na tablicy ogłoszeń w siedzibie MOSiR przy ul. Karowej 1 w Elblągu oraz na stronie <http://www.bip.mosir.elblag.eu> od dnia 02.10.2024 r. do dnia 22.10.2024 r. zostały zamieszczone wykazy nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy/najmu z zasobów Gminy Miasta Elbląg.

CORAZ WIĘCEJ JEDNOSTEK POD OBCA BANDERĄ

Na kanale na Mierzei Wiślanej, otwartym w 2022 roku, rośnie ruch.
Do 28 lipca 2024 roku przez służę Nowy Świat przełynęło 977 jednostek.

W sumie od momentu otwarcia kanału do tej pory odnotowano 3033 przełynięcia. Dominują jednostki rekreacyjne, ale są także statki komercyjne z ładunkami, rybne i państwowe. Kanał cieszy się coraz większym zainteresowaniem zarówno polskich, jak i zagranicznych żeglarzy. Najwięcej przybywa z Niemiec, Norwegii, Holandii i Finlandii. W 2024 roku odnotowano 48 przełynięć statków pod obcymi banderami, co jest wzrostem w porównaniu z latami 2022 i 2023.

Kanał nie tylko umożliwia żeglugę, ale stał się również turystyczną atrakcją, przyciągając odwiedzających pieszo, na rowerach oraz w zorganizowanych grupach. Jednocześnie trwają prace nad pogłębieniem toru wod-

nego do portu w Elblągu, które mają zakończyć się do 2026 roku.

Pogłębienie 900-metrowego odcinka toru wodnego ma na celu zwiększenie głębokości toru do 5 metrów, co pozwoli na obsługę większych jednostek komercyjnych z ładunkami. Inwestycja ta jest ściśle związana z przekopem Mierzei Wiślanej i ma na celu usprawnienie dostępu do portu w Elblągu, co przyczyni się do wzrostu ruchu towarowego i znaczenia portu w regionie.

Cud inżynierii

„Kanał przez Mierzę Wiślaną, którego budowie sprzeciwiała się Rosja, jest symbolem determinacji Polski do wytyczania własnego kursu wstale zmieniającym się krajobrazie międzynarodowego handlu i dyplomacji” — pisze

W sumie od momentu otwarcia kanału do tej pory odnotowano 3033 przełynięcia

w swoim portalu brytyjski dziennik „Daily Express”.

Gazeta nazywa przekop „cudem inżynierii” i porównuje go — z zastrzeżeniem, że projekt ma znacznie mniejszą skalę — do Kanału Sueskiego.

Jak wyjaśnia „Daily Express”, przed jego powstaniem polskie statki zmie-

rzające z Elbląga na Morze Bałtyckie były zmuszane do żeglugi przez wody kontrolowane przez Rosję, co przez lata irytowało polskie władze. Aby uwolnić się od tego, Polska postanowiła przekopać kanał o długości ponad 1 km.

„Jednak Rosja stanowczo sprzeciwiała się projektowi,

postrzegając go jako wyzwanie dla swojej dominacji w regionie. Pomimo wysiłków Rosji zmierzających do wstrzymania budowy kanału Polska wytrwała, powołując się na potrzebę większej autonomii w sprawach morskich” — pisze „Daily Express”.

Gazeta zauważa, że znaczenie kanałów i ich przepustowości w globalnym handlu uwytkowało zdarzenie z 2021 roku, gdy kontenerowiec „Ever Given” utknął w Kanaale Sueskim, co spowodowało poważne zakłócenia w handlu morskim.

„Dla Polski kanał przez Mierzę Wiślaną stanowi nie tylko strategiczny pro-

jekt infrastrukturalny, ale także symbol suwerenności i niezależności. Zmniejszając swoją zależność od kontrolującej do tej pory te wody Rosji, Polska chce umocnić swoją pozycję kluczowego gracza w regionalnym handlu” — podkreśla brytyjski dziennik.

Dodaje, że jego budowa wymagała skrupulatnego planowania i wykonania, obejmującego wiele wyczynów budowlanych, a projekt pokazał polskie umiejętności inżynierskie.

„Ukończenie budowy kanału przez Mierzę Wiślaną stanowi kamień milowy dla Polski, podkreślając jej zaangażowanie w poprawę łączności i wzmocnienie pozycji na globalnej arenie morskiej. Gdy statki przepływają przez to nowe przejście, przesłanie Polski o niezależności rozbrzmiewa głośno i wyraźnie — jest to świadectwo trwałego dziedzictwa ambitnych projektów infrastrukturalnych kształtowaniu geopolityki” — podsumowuje „Daily Express”.

RED./ PAP

GRZYWNY ZA ODCIĘCIE WODY SZEŚCIOOSOBOWEJ RODZINIE

SĄD REJONOWY W MALBORKU SKAZAŁ NA KARY GRZYWNY MAŁŻEŃSTWO PRZEDSIĘBIORCÓW Z NOWEGO DWORU GDAŃSKIEGO ZA NARAŻENIE SZEŚCIOOSOBOWEJ RODZINY NA BEZPOŚREDNIE NIEBEZPIECZEŃSTWO UTRATY ŻYCIA LUB ZDROWIA. ZDANIEM ŚLED CZYCH OSKARŻENI CELOWO ODCIĘLI RODZINIE WODĘ.

Sąd w Malborku skazał w ubiegłym czwartek małżonków Małgorzatę i Piotra L., przedsiębiorców z Nowego Dworu Gdańskiego, na grzywny w wysokości 8 tys. zł (po 4 tys. zł każda). Mają oni również wpłacić po 3 tys. zł na Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Obciążył ich także kosztami sądowymi.

Na odczytaniu wyroku nie było oskarżonych, ich pełnomocnika i prokuratora. Był oskarżyciel posiłkowy Tomasz Czarnecki, właściciel nieruchomości, od której małżeństwo L. w 2020 roku odcieło, poprzez demontaż urządzenia wodociągowego, bieżącą wodę na ponad cztery miesiące.

Sędzia Ewa Szadurska-Rybczyńska, odczytując wyrok, wskazała, że oskarżeni, odcinając wodę od nieruchomości we wsi Żelichowo, w której zamieszkuje sześciuosobowa

Sędzia Ewa Szadurska-Rybczyńska oraz poszkodowany i oskarżyciel posiłkowy Tomasz Czarnecki na sali Sądu Rejonowego w Malborku

rodzina, w tym dzieci w wieku od dwóch do ośmiu lat, „uniemożliwili zachowanie zaleceń sanitarno-epidemiologicznych związanych z obowiązującym w Polsce stanem epidemii, polegających m.in. na stosowaniu wzmoczonej higieny osobistej”.

W wyroku stwierdzono, że naraziło to pokrzywdzonych na „zwiększone ryzyko zarażenia się wirusem COVID-19”.

Ponadto oskarżeni nie przywrócili dostępu do bieżącej wody pomimo ciągłego na nich, podlegającego natychmiastowemu wykonaniu zobowiązania w tym zakresie zawartego w orzeczeniach Sądu Rejonowego w Malborku. Wówczas tłumaczyli się oni, że nie mogą tego uczynić ze względu na obostrzenia wynikające z trwania pandemii.

W uzasadnieniu sędzia Szadurska-Rybczyńska podkreśliła, że ich działanie było „celowe i umyślne”. Zaznaczyła, że postępowanie oskarżonych miało na celu pozbycie się pokrzywdzonych, zmuszenie ich do zmiany miejsca zamieszkania.

— Celem było wprowadzenie tej rodziny w stan zagrożenia — uzasadniła.

Małżeństwo nie było wcześniej karane, dlatego sąd nie zdecydował się na karę izolacyjną. W uzasadnieniu sąd wyjaśnił, że kara finansowa jest w tym przypadku wystarczająco dotkliwa. Po ogłoszeniu wyroku Tomasz Czarnecki powiedział, że jego zdaniem wygrała sprawiedliwość.

— Wyrok jest na naszą korzyść, więc jesteśmy zadowoleni — powiedział.

Przyznał, że poszukują innego mieszkania i mają nadzieję, że niebawem się wprowadzą.

Wyrok nie jest prawomocny.

PAP

GRUNWALDZKA DO PRZEBUDOWY. MIASTO SZUKA WYKONAWCY

Elbląg poszukuje wykonawcy przebudowy ul. Grunwaldzkiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Pastęcką i ul. Okólnik do granic miasta. Planowane prace obejmują modernizację jezdni, budowę dwukierunkowej ścieżki rowerowej, przebudowę chodników, skrzyżowań oraz oświetlenia LED. Projekt zakłada

także odwodnienie drogi oraz doświetlenie przejść dla pieszych, co ma poprawić bezpieczeństwo ruchu. Całkowity koszt projektu wynosi 2,9 mln złotych, a ma być on współfinansowany z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Termin składania ofert upływa 11 października.

RED.

NEGOCJOWALI W SPRAWIE PARAMETRÓW TORU WODNEGO

W ubiegłym tygodniu Michał Missan, prezydent Elbląga, i Arkadiusz Zgliński, dyrektor elbląskiego portu, spotkali się z Arkadiuszem Marchewką, wiceministrem infrastruktury, by negocjować parametry toru wodnego prowadzącego do portu w Elblągu.

Przypomnijmy: na początku lipca opublikowaliśmy wywiad z kapitanem Wiesławem Piotrkowskim, byłym dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni, który

poinformował, że zmniejszono zakładane parametry toru wodnego prowadzącego do elbląskiego portu. Jego zdaniem do tej pory inwestycja związana z budową kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną była dostosowana do statku modelowego — tzw. jednostki teoretycznej, która ma 100 m długości, 20 m szerokości i 4,5 m zanurzenia. Kapitan Wiesław Piotrkowski w rozmowie z nami oznajmił, że w ramach pogłębienia toru wodnego prowadzącego do elbląskiego portu planuje się wykopać obojowany kanał bez żadnych umocnień o szerokości 22 m. Jego zdaniem do portu w Elblągu, według wcześniejszych planów, miały wpływać statki o długości 120 m, szerokości 20 m i zanurzeniu 4,5 m, a będą mogły wpływać jednostki o długości 68 m, szerokości 9 m i zanurzeniu 4,5 m.

Po naszej publikacji Jerzy Wcisła, senator KO, spotkał

się z mediami i zapowiedział, że pogłębienie toru wodnego prowadzącego do portu będzie przebiegało w dwóch etapach — do 2025 roku zostanie uruchomiona droga wodna o zmniejszonych parametrach, a do 2028 roku nastąpi jej dokończenie w taki sposób, aby uzyskać docelowy standard.

Jednak pomimo zapowiedzi senatora Wcisły, że do końca 2025 roku Elbląg zostanie połączony z morzem w ograniczonym zakresie, ale do portu będą mogły wpływać już pierwsze statki, prezydent Elbląga i dyrektor portu postanowili negocjo-

wać z ministerstwem parametry toru wodnego.

Po rozmowach...

— Jesteśmy po rozmowach z ministrem Arkadiuszem Marchewką. Razem zprezydentem wynegocjowaliśmy, że tor wodny będzie poszerzony do 36 m (szerokość na dnie) i pogłębiony do 5 m. Dzięki temu do Elbląga będą mogły wpływać statki o zanurzeniu do 4,5 m, szerokości 12-14 m i długości 100 m — przekazał dyrektor Arkadiusz Zgliński.

I dodał: — W wieloletnim programie określono parametry statku. Zakładano, że ich długość będzie wynosi-

ła 100 m, a szerokość do 20 m. Dziś już wiemy, że szerokość statku będzie wynosiła 12-14 m.

Dyrektor portu w rozmowie z nami zapowiedział, że według obecnych ustaleń do 2026 roku tor wodny prowadzący do elbląskiego portu będzie poszerzony do 27 m (szerokość na dnie), a w następnych latach do 36 m. Poszerzenie ostatniego odcinka drogi wodnej do docelowych rozmiarów wraz z wykonaniem odcinkowej obudowy brzegów oraz powiększenie obrotnicy do średnicy 160 m planuje się wykonać w kolejnym, VI etapie inwestycji.

Przypomnijmy, że wcześniej tam, gdzie było to możliwe, koryto rzeki zostało poszerzone do 60 m. Biorąc pod uwagę obecnie planowane parametry toru wodnego, wynika, że do Elbląga będą mogły wpływać jedynie tzw. statki suche o długości 68 m i tankowce, czyli tzw. statki mokre o długości 55 m. A zatem do Elbląga będą mogły wpływać, tak jak teraz, tylko barki śródlądowe, ale z większym zanurzeniem.

Prace przygotowawcze

Aktualnie prowadzone są prace przygotowawcze dotyczące inwestycji związanej z pogłębieniem toru wodnego prowadzącego do elbląskiego portu. Zakończono pobieranie i analizę geologiczną próbek z dna rzeki Elbląg. Opracowano też wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W IV kwartale 2024 roku planowane jest przeprowadzenie postępowania w sprawie wyboru wykonawcy robót pogłębiarskich. Rząd w latach 2025-2026 na pogłębienie toru wodnego i budowę obrotnicy chce przeznaczyć z budżetu państwa 35,4 mln zł. Przewiduje się, że prace zakończone zostaną w I kwartale 2026 roku, a końcowe rozliczenia w II kwartale 2026 roku.

EWELINA GULIŃSKA

UKRYWALI SIĘ W KRZAKACH. INTERWENIOWAŁA STRAŻ MIEJSKA

Wiele osób na pewno pamięta słynną kure, którą w styczniu 2023 roku podczas spaceru po zaśniewanej ulicy Nowowiejskiej zarejestrował miejski monitoring. Pomocy udzieliła jej wtedy mieszkanka Elbląga. Tym razem w sprawie dwóch kur i koguta interweniowała straż miejska. Ptaki skrywały się w krzakach przy skrzyżo-

waniu ulic Rycerskiej i Tysiąclecia. Istniało duże prawdopodobieństwo, że zwierzyna po zmroku spowoduje zagrożenie na skrzyżowaniu, więc drób trafił do Ośrodka Okresowej Rehabilitacji Zwierząt w Jelonkach. „A może ktoś szuka swoich kurek?” — pyta straż miejska.

RED.

Z BULWARU ZYGMUNTA AUGUSTA ZNIKNĄ DZIURY

Wczwartek, 3 października, rozpoczęły się prace związane z odnową nawierzchni jezdni bulwaru Zygmunta Augusta. W czasie robót mogą występować utrudnienia, natomiast w kolejnych dniach planowane są tymczasowe zmiany organizacji ruchu drogowego w obrębie Sta-

„Prosimy kierowców oraz pieszych o zachowanie szczególnej ostrożności, stosowanie się do znaków drogowych, wykonywanie poleceń osób kierujących ruchem oraz poruszanie się w rejonie prowadzonych robót budowlanych z dbałością o bezpieczeństwo swoje oraz innych” — zaapelował Urząd Miejski w Elblągu.

RED.

KILKA GROSZY EMERYTURY TO NIE ŻART

Jak przeżyć za kilkadziesiąt groszy? To oczywiście niemożliwe, ale są seniorzy, którzy dostają takie emerytury. To nie żart, choć pewnie żartem jest nazywanie tych świadczeń emeryturą. Dlatego coraz więcej mówi się o zmianach, bo problem narasta, co widać po marcowej waloryzacji emerytur. Analizując bowiem wysokość świadczeń, nie można nie dostrzec emerytur mniejszych niż najniższe gwarantowane, czyli obecnie 1780,96 zł brutto. Problem tzw. groszowych emerytur jest konsekwencją reformy systemu emerytalnego w 1999 r., która zniosła 15-letni staż pracy jako kryterium otrzymywania emerytury.

Ważny nie tylko wiek

Idea obecnego systemu jest prosta: ile sobie odłożysz na starość, tyle będziesz miał na emeryturze. Wiele osób, które mają już odpowiedni wiek (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn) i nabywają uprawnienia emerytalne, albo nie zdołało zgromadzić środków, które pozwalałyby wypłacić im nawet minimalną emeryturę, albo nie ma też odpowiedniego stażu pracy. Bo ten jest potrzebny do uzyskania prawa do minimalnej emerytury.

Jak przypomina Anna Grabowska, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie warmińsko-mazurskim, żeby dostać tę minimalną emeryturę, trzeba osiągnąć nie tylko wiek emerytalny, ale też mieć odpowiedni staż pracy. Dla kobiet jest to 20 lat, a dla mężczyzn 25 lat. I jeśli spełnia się te wymogi, to niejako z urzędu ma się zagwarantowaną minimalną emeryturę, nawet jeśli zgromadzone składki nie pozwalają na wypłatę co miesiąc takiego świadczenia.

Kilka groszy na życie?

Liczba emerytur, które niektórzy wprost nazywają groszowymi, rośnie systematycznie. W marcu 2023 r. było ich 368,5 tys., a w marcu tego roku już 403,8 tys. To niemal 10-procentowy skok. Jak wynika z danych ZUS, zwiększa się też liczba osób pobierających emeryturę do 500 zł (bez dodatków pielęgnacyjnych). W marcu 2023 r. takich osób było 25,3 tys., a w marcu 2024 r. już 25,4 tys., w tym 6,9 tys. osób otrzymywało emeryturę w wysokości do 100 zł, podczas gdy w marcu 2023 r. takich osób było 6,1 tys.

Groszowe emerytury to problem osób, które płaciły okazjonalnie składki. Powody tego są różne, bo tu nie można jedną miarą mierzyć wszystkich, choćby matki wychowujące dzieci czy ludzie, którzy często nie mając wyboru, pracowali na tzw. śmieciówkach – umowach, od których nie były odprowadzane składki emerytalne. Niestety teraz ponoszą tego konsekwencje.

Obecnie najniższa emerytura, którą wypłaca elbląski oddział ZUS, wynosi 61 groszy. Otrzymuje ją kobieta, która przeszła na emeryturę w wieku 60 lat, a jej staż składkowy to 17 dni. Kobieta podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu jako osoba bezrobotna pobierająca stypendium w okresie odbywania szkolenia.

Dziś nasza emerytura, którą wypłaca ZUS, uzależniona jest wyłącznie od zgromadzonych składek.

I w każdym przypadku ZUS musi wypłacić świadczenie. Z każdej wpłaconej składki, nawet tej jednej, po osiągnięciu wieku emerytalnego przez daną osobę i złożeniu wniosku o emeryturę ZUS wylicza emeryturę. I nawet jeśli z tego wyliczenia wychodzi, że to będzie kilka groszy,

NAJWYŻSZA EMERYTURA, KTÓRĄ WYPŁACA ELBLĄSKI ODDZIAŁ ZUS, WYNOSI 14,7 TYS. ZŁ NA RĘKĘ, A NAJNIŻSZA 61 GROSZY. W POLSCE PRZEPAŚĆ MIĘDZY EMERYTURAMI JEST OGROMNA. JEDNI DOSTAJĄ GRUBE TYSIĄCE, A INNI GROSZE. CZĘSTO SAMI TEMU JESTEŚMY WINNI.

to takie świadczenie jest wypłacane. Jednak trudno nazwać to emeryturą. Dlatego coraz więcej mówi się o zmianach, choćby dotyczących sposobu wypłaty tych świadczeń.

Paweł Jaroszek, członek zarządu ZUS, którego zapytaliśmy o groszowe emerytury, powiedział, że eksperci dyskutują nad

różnymi rozwiązaniami, np. że składki powinny być opłacane przez określony czas albo powinno się zbierać określony kapitał. Może zwrócić tę składkę, może nie wypłacać takiego „świadczenia” co miesiąc, a np. raz w roku? Pomyśłów jest wiele, ale decyzji w tej kwestii jeszcze nie ma.

LICZBA EMERYTUR, KTÓRE NIEKTÓRZY WPROST NAZYWAJĄ GROSZOWYMI, ROŚNIE SYSTEMATYCZNIE. W MARCU 2023 R. BYŁO ICH 368,5 TYS., A W MARCU TEGO ROKU JUŻ 403,8 TYS. TO NIEMAL 10-PROCENTOWY SKOK.

NAJWYŻSZA EMERYTURA, KTÓRĄ WYPŁACA ELBLĄSKI ODDZIAŁ ZUS, WYNOSI 14,7 TYS. ZŁ NA RĘKĘ, A NAJNIŻSZA 61 GROSZY.

Dostają grube tysiące

Gdy zestawić te najniższe świadczenia z najwyższymi, to dysproporcje są ogromne. Otóż najwyższa emerytura, którą wypłaca obecnie elbląski oddział ZUS, wynosi

14,7 tys. zł na rękę. Dostaje ją mężczyzna, który pracował do prawie 70 roku życia i płacił składki niemal przez pół wieku. W trakcie zatrudnienia był prezesem. W kraju najwyż-

szą emeryturę, którą wypłaca ZUS, wynosi ponad 48 tys. zł. Otrzymuje ją mieszkaniowiec z Zabrze, który na emeryturę przeszedł w wieku 86 lat. A jego staż pracy to 62 lata. Na pewno wielu chciałoby dostawać tak wielkie emerytury, ale trzeba mieć w tyle głowy, że ludzie ci pracowali przez długie lata i systematycznie odkładali na swoją emeryturę.

ANDRZEJ MIELNICKI

MOŻNA SKŁADAĆ WNIOSKI O BABCIOWE

Od 1 października można składać wnioski do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wsparcie z programu „Aktywny rodzic”. Chodzi o tak zwane babciowe. Rodzice małych dzieci mogą ubiegać się o jedno z trzech świadczeń.

Od minionego wtorku można składać wnioski o wypłatę świadczeń z programu „Aktywny rodzic”. Chodzi o tzw. babciowe, które zapowiedział premier Donald Tusk. Program ma ułatwić rodzicom pogodzenie obowiązków związanych z rodzicielstwem i pracą zawodową. Rodzice dzieci od 12. do 35. miesiąca życia mogą ubiegać się o jedno z trzech świadczeń: „Aktywni rodzice w pracy”, „Aktywnie w żłobku” i „Aktywnie w domu”.

Pierwsi rodzice złożyli już wnioski po północy, a w ciągu pierwszych ośmiu godzin do ZUS wpłynęło prawie 29 tys. wniosków. Najwięcej, bo 16 tys. wniosków, o świadczenie „Aktywnie w żłobku”, niemal 6,9 tys. o „Aktywni rodzice w pracy” i 5,8 tys. o „Aktywnie w domu”.

Rodzice i opiekunowie dzieci mogą złożyć wniosek na jedno z trzech świadczeń z programu. Kwota świadczenia uzależniona jest od aktywności zawodowej rodziców i ro-

Program ma ułatwić rodzicom pogodzenie obowiązków rodzicielskich z pracą zawodową

dzaju sprawowanej opieki. Wnioski można złożyć jedynie drogą elektroniczną: przez PUE ZUS, aplikację mZUS, bankowość elektroniczną i portal Empatia.

— Rodzicom i opiekunom aktywnym zawodowo, których dziecko nie uczęszcza do żłobka, przedszkola, klubu dzie-

cięcego i nie jest pod opieką dziennego opiekuna, przysługuje świadczenie „Aktywni rodzice w pracy”. Muszą jednak spełnić warunek minimalnej aktywności zawodowej, od której odprowadzane są składki. Rodzice będą mogli zdecydować, na co przeznaczą otrzymane

pieniądze. Świadczenie wyniesie 1500 zł miesięcznie na każde dziecko. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności będzie to 1900 zł — wyjaśnia Anna Grabowska, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie warmińsko-mazurskim.

Na dziecko, które uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego lub jest pod opieką dziennego opiekuna, przysługuje świadczenie „Aktywnie w żłobku”. Zastąpi ono dotychczasowe tzw. żłobkowe. Kwota dofinansowania wyniesie do 1500 zł miesięcznie, a na dziecko, które ma stosowne orzeczenie o niepełnosprawności, do 1900 zł. Z dofinansowania można korzystać do końca roku szkolnego, w którym dziecko skończy trzy lata, a gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym — do końca roku szkolnego, w którym skończy cztery lata.

— Jeśli opłata za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna będzie wyższa niż 2200 zł, to świadczenie „Aktywnie w żłobku” nie będzie przysługiwać — dodaje rzeczniczka.

Ostatni rodzaj wsparcia to świadczenie „Aktywnie w domu”. Zastąpiło ono dotychczasowy „Rodzinny kapitał opiekuńczy” i przysługuje już na pierw-

sze dziecko. Świadczenie „Aktywnie w domu” przysługuje na każde dziecko w rodzinie od 12. do 35. miesiąca życia w wysokości 500 zł miesięcznie, niezależnie od tego, czy ma ono orzeczenie o niepełnosprawności, czy nie.

Na to samo dziecko za dany miesiąc będzie można pobierać tylko jeden rodzaj świadczenia. Aby otrzymać konkretny rodzaj wsparcia, należy spełnić określone warunki, natomiast wybór świadczenia nie jest dowolny, a zależy od sytuacji zawodowej czy też formy opieki nad dzieckiem. Gdy zmieni się sytuacja zawodowa wnioskodawcy, może zastąpić jeden rodzaj pomocy drugim.

Według zapowiedzi pierwsze wypłaty mają pojawić się na kontach na przełomie listopada i grudnia. ZUS ocenia, że programem zostanie objętych ponad 570 tys. dzieci. Z rządowych szacunków wynika, że roczny koszt wsparcia wyniesie 8,9 mld zł.

AM

Firmy Eutra z Warszawy i BWS Sp. z o.o. z Białogostoku przeprowadzą w przyszłym roku pomiar ruchu drogowego na drogach krajowych województwa warmińsko-mazurskiego. Koszt zadania to prawie 1,5 mln zł. Podstawową metodą realizacji pomiarów będzie wideorejestracja.

Jak poinformowała Katarzyna Kozłowska, rzecznik prasowy olsztyńskiego oddziału GDDKiA, pomiar zostanie przeprowadzony na istniejącej sieci dróg krajowych zarządzanych przez oddział GDDKiA w Olsztynie, a więc z wyłączeniem tych odcinków, które przebiegają przez miasta na prawach powiatu i znajdują się w zarządzie prezydentów tych miast.

Generalny pomiar ruchu przeprowadza się co 5 lat. Na podstawie jego wyników podejmowane są decyzje dotyczące budowy nowych dróg, jak też określone są wskaźniki ekonomiczne decydujące o realizacji inwestycji lub jej zaniechaniu, przeprowadzeniu remontu i jego zakresie.

Ostatni pomiar ruchu został odbył się w latach 2020-2021 i trwał dłużej ze względu na pandemię. Ograniczenia w przemieszczaniu się i to, że Polacy mniej podróżowali w obawie przed zakażeniem covidem, wpłynęło na wyniki badania.

Z ostatniego pomiaru wynikało, że średni dobowy ruch na sieci dróg krajowych w województwie warmiń-

ZMIERZĄ RUCH NA KRAJÓWKACH

DROGOWCY PODPISALI UMOWY NA WYKONANIE POMIARU RUCHU NA DROGACH KRAJOWYCH W NASZYM REGIONIE. POMIAR ODBĘDZIE SIĘ W PRZYSZŁYM ROKU I PRZEPROWADZĄ GO DWIE FIRMY.

Z ostatniego pomiaru wynikało, że najbardziej obciążoną ruchem drogą była siódemka

sko-mazurskim wyniósł 7560 pojazdów. W porównaniu z pomiarem w 2015 roku ruch wzrósł o około 23 proc. Jednak wciąż był jednym z najniższych wyników spośród danych zebranych ze wszystkich województw. Dla porównania średnie natężenie ruchu w latach 2020-2021 w całej sieci dróg krajowych wyniosło 13 574 pojazdy na dobę.

W naszym województwie najbardziej obciążoną ruchem drogą była siódemka, na której średnie natężenie ruchu wynosiło około 20 tysięcy pojazdów na dobę. Duży ruch panował na drogach wyjazdowych z Olsztyna. Tu najbardziej zatłoczoną wylotówką była S51 Olsztyn Południe

w stronę Stawigudy, gdzie średnio na dobę przejeżdżało 22 140 pojazdów. Tylko nieco mniejszy ruch był na krajowej szesnastce z Olsztyna w kierunku Barczewa, bo 20 245 pojazdów na dobę. Trzecią najbardziej ruchliwą wylotówką była DK 51 w stronę Dywitu, gdzie średnie natężenie ruchu wynosiło 12 907 pojazdów na dobę.

Pięć lat temu po raz pierwszy został zbadany ruch na olsztyńskiej obwodnicy. Jak wynikało z pomiaru, największy ruch był na odcinku obwodnicy Olsztyn-Jaroty – Olsztyn-Pieczewo (15 484 pojazdy na dobę) i Olsztyn-Pieczewo – Olsztyn Wschód (15 303 pojazdy na dobę).

ANDRZEJ MIELNICKI

Fot. arch. UTW w Braniewie

W Polsce działają setki UTW. Ich liczba systematycznie się zwiększa, co świadczy o rosnącym zainteresowaniu seniorów edukacją i aktywnym spędzaniem wolnego czasu. Uniwersytety trzeciego wieku umożliwiają seniorom rozwijanie zainteresowań, nabywanie nowych umiejętności, a także utrzymywanie aktywności umysłowej i społecznej. Są miejscem, gdzie można spotkać ludzi z podobnymi pasjami, wymieniać się doświadczeniami oraz aktywnie spędzać czas.

Uniwersytet trzeciego wieku to dobre rozwiązanie dla osób, które przeszły na emeryturę i ciężko znoszą bezczynność. Brak zajęcia, uczucie bezużyteczności i bezsensu życia to częste przyczyny depresji starszych osób, zaś mniejsza aktywność fizyczna związana z nieustannym przebywaniem w domu to źródło podupadania na zdrowiu.

Dlatego w wielu krajach w ramach aktywizacji seniorów i przeciwdziałania ich wykluczeniu ze społeczeństwa z powodu wieku tworzy się miejsca oferujące różnego rodzaju szkolenia, kursy i warsztaty. Choć idea ta nie powstała w Polsce, to jednak w naszym kraju jest również bardzo popularna.

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Braniewie zaistniał w 2006 roku przy stowarzyszeniu Pomocna Dłoń. Oficjalnie jako samodzielne stowarzyszenie funkcjonuje od 2016 roku. Od wielu lat oferuje swoim członkom rozmaite formy ustawicznego doskonalenia, rozwoju ciała i umysłu. Na warsztatach, zajęciach praktycznych i spotkaniach

seniorzy odkrywają swoje talenty, urzeczywistniają pasje i uczą się nowych, praktycznych rzeczy pod okiem wykwalifikowanych instruktorów. UTW to nie tylko nauka, ale też integracja jej członków, osób pochodzących z odmiennych środowisk, o zróżnicowanych zainteresowaniach, wykształceniu i w różnym wieku.

— Uniwersytety trzeciego wieku są otwarte dla wszystkich seniorów, bez względu na wykształcenie czy wcześniejszą ścieżkę zawodową. Jedyne ograniczenie stanowi wiek, który uprawnia do uczestnictwa. U nas jest to 55+ — mówi Krystyna Jarmałkiewicz prezes UTW w Braniewie.

— Uniwersytet trzeciego wieku to idealne rozwiązanie dla seniorów, którzy są aktywni, nie znoszą bezczynności i mimo przejścia na emeryturę chcą poszerzać swoją wiedzę. Nasz uniwersytet to grupa około 70 osób. Staramy się spędzać bardzo aktywnie czas. Organizujemy wykłady, spotkania z ciekawymi osobami, różne warsztaty. Jeździmy na koncerty, do teatru, na wycieczki. Mamy zajęcia zumbi, tańca latyno, zajęcia na basenie oraz nordic walking. Mamy też grupę teatralną. Współpracujemy z urzędami, stowarzyszeniami i innymi organizacjami.

W ubiegłym roku członkowie UTW w Braniewie zwiedzali Bułgarię, natomiast niedawno byli na wycieczce w Hiszpanii. Teraz natomiast udali się na 4-dniowy wyjazd do Wrocławia.

— Barcelona — dla jednych uczestników podróż życia, dla innych kolejną atrakcyjną wycieczką — mówią seniorzy z UTW w Braniewie. — Mieliliśmy

CHCEMY DALEJ CZUĆ I ŻYĆ!

Braniewski Uniwersytet Trzeciego Wieku oferuje nie tylko możliwość nauki, ale również integrację społeczną i aktywizację osób w starszym wieku. Jest to misja wspierania rozwoju społecznego, popularyzacja nauki oraz przeciwdziałanie izolacji seniorów. — Chciałabym, żeby seniorzy wyszli z domów, żeby byli aktywni i integrowali się — mówi Krystyna Jarmałkiewicz, prezes UTW w Braniewie.

możliwość osobiście i namacalnie zobaczyć największe dzieła Gaudiego wpisane przez UNESCO na listę światowego dziedzictwa kultury. Chodzi o Sagrada Familia, park Güell i Magiczną Fontannę. Zobaczyliśmy oryginalne obrazy największych światowych malarzy: Picassa, Salvadora Dali i wielu innych. Odwiedziliśmy miasto Figueres, miejsce urodzenia Salvadora Dali i muzeum poświęcone jego twórczości. Wjechaliśmy stromą drogą nad przepaścią na wysokość 720 m na górę Montserrat, do sanktuarium Czarnej Madonny. Zwiedziliśmy wiele pięknych kościołów. Najcenniejszy zabytek to katedra Świętej Eulalii z XIII wieku. Zwiedziliśmy kilka bardzo starych starówek, niektóre pochodzące aż z III w. p.n.e. Weszliśmy na stadion olimpijski, podziwialiśmy zniszczony olimpijski z olimpiady w 1992 roku. Widzieliśmy Krzysztofa Kolumba na jego cokole, pospacerowaliśmy po Las Ramblas — głównym deptaku Barcelony. Był też i relaks na plaży nad Morzem Śródziemnym, były pokazy tańca flamenco i hiszpańskiej muzyki. Nie zabrakło też degustacji katalońskich potraw i wina. Zrobiliśmy milion zdjęć i pełni wspomnień wróciliśmy do domu.

Po przejściu na emeryturę wiele osób ma problem z zagospodarowaniem sobie wolnego czasu. Brak codziennych obowiązków, celów i dążeń szybko prowadzi do poczucia zagubienia. Wyczekiwany długo wolny czas staje się przekleństwem. Nie muszą jednak być skazani na bierne siedzenie przed telewizorem.

Braniewski Uniwersytet Trzeciego Wieku zachęca seniorów do wstąpienia w ich szeregi.

— Zapraszamy do nas. Najważniejsze jest to, żeby nie siedzieć w domu — zachęca prezes UTW w Braniewie. — Na naszym uniwersytecie na seniorów czekają liczne aktywności sportowe: zajęcia z tańca, ruch w wodzie, pływanie, joga czy nordic walking. Wiele starszych osób boryka się z problemem samotności. Seniorzy szukają sposobu i miejsc nadających się do tego, by dalej się rozwijać i pielegnować swoje pasje, poszukiwać wewnętrznego potencjału. Chcemy dalej czuć i żyć. Nasze stowarzyszenie jest swego rodzaju miejscem integracji tego środowiska. Właśnie tutaj na przestrzeni lat zawiązywały się znajomości i przyjaźnie. Chciałabym, żeby seniorzy wyszli z domów, żeby byli aktywni i integrowali się.

JOANNA KARZYŃSKA

ZACZAŁ SIĘ DLA NICH NOWY ETAP

To była pierwsza ważna uroczystość, w której mieli okazję uczestniczyć. Żołnierze dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej otrzymali broń, która towarzyszyć im będzie do końca podstawowego szkolenia w 9. Braniewskiej Brygadzie Kawalerii Pancernej.

W Braniewie miało miejsce ważne wydarzenie, które z pewnością pozostanie na długo w pamięci żołnierzy dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej. Jak podaje serwis prasowy 9. Braniewskiej Brygady Kawalerii Pancernej, ceremonia wręczenia broni symbolizuje rozpoczęcie nowego etapu w szkoleniu młodych ochotników. To nie tylko moment wyróżnienia, ale także zobowiązania do służby i obrony ojczyzny, które na zawsze ma wyryć się w ich świadomości jako żołnierzy.

W ceremonii uczestniczyli żołnierze ochotnicy, którzy podjęli decyzję o wstąpieniu w szeregi armii. Dla

wielu z nich jest to nie tylko sposób na zdobycie wojskowych kwalifikacji, ale również szansa na osobisty rozwój i zdobycie nieocenionych doświadczeń. Przekazanie broni przez dowódcę 9BBKPanc płk. Romana Brudło miało symboliczny wymiar, bowiem oznaczało przyjęcie odpowiedzialności oraz początek intensywnego treningu, który zapewni im nie tylko teoretyczną wiedzę, ale także praktyczne umiejętności niezbędne w służbie.

Szkolenie w 9BBKPanc ma na celu nie tylko przygotowanie do działań w krzysowych sytuacjach, ale także kształtowanie charakterów i wartości, które są nieocenione podczas służby woj-

skowej. To czas, w którym młodzi ludzie będą mieli

okazję nauczyć się, co to znaczy być częścią jednego

z najbardziej szanowanych zawodów w kraju.

Braniewo w powojennym okresie było silnie związane z wojskiem. Stacjonowały tam trzy duże jednostki wojskowe: 55. Pułk Zmechanizowany (1949-1994), 51. Pułk Czołgów Średnich (1952-1994) i 16. Pułk Artylerii (1958-2011).

Dzisiaj w Braniewie stacjonuje 9. Brygada Kawalerii Pancernej sformowana 27 września 1994 roku, która przejęła tradycje oddziałów Nowogródzkiej Brygady Kawalerii, 28. Saskiego Pułku Czołgów Średnich i 27. Pułku Zmechanizowanego Ułanów im. Króla Stefana Batory.

OPR. RAZ

BURMISTRZ INTERWENIUJE W SPRAWIE PKP CARGO

Pracownikom spółki PKP Cargo z Braniewa grozi utrata pracy. Ta sytuacja może się odbić na całej społeczności miasta. W tej sprawie interwencję w ministerstwie osobiście podjął burmistrz miasta.

Przypomnijmy: PKP Cargo, wraz z 20 spółkami zależnymi tworzące Grupę PKP Cargo, jest przodującym operatorem kolejowych przewozów towarowych w Polsce i jednym z liderów tego rynku na terenie Unii Europejskiej. Firma zatrudnia ponad 20 tys. osób. Teraz popadła w finansowe tarapaty. Skąd się wzięły? Jak twierdzi zarząd spółki, z błędnych decyzji podejmowanych przez premiera Mateusza Morawieckiego oraz jego współpracowników. Zarzuty te odrzuca PiS. — Kolejna strategiczna polska spółka do likwidacji lub

sprzedaży za rządów KO? To już chyba nie dziwi nikogo — odpowiada były premier Mateusz Morawiecki.

Sytuacja finansowa spółki jest zła. Zarząd PKP Cargo zdecydował o przeprowadzeniu zwolnień grupowych, obejmujących do 30 proc. zatrudnionych, czyli do 4142 pracowników różnych grupach zawodowych. Problem ten dotyka także wielu mieszkańców naszego regionu. Na Warmii i Mazurach mają zostać zamknięte sekcje napraw w Olsztynie i mały punkt utrzymania taboru w Braniewie.

W sekcji Olsztyn pracuje ponad 100 osób. W ciągu ostatnich lat przeprowa-

Fot. FB/Tomasz Sielicki Burmistrz Braniewa

dzono tutaj szereg inwestycji na łączną kwotę blisko 10 mln zł, mających na celu dostosowanie zakładu do obecnych wymagań jakościowych związanych z przepisami BHP oraz pozwalających na rozwój i zwiększenie możliwości produkcyjnych.

Sprawą zwolnień grożących kolejarzom z Braniewa zainteresował się burmistrz miasta Tomasz Sielicki. — Utrata miejsc pracy przez pracowników PKP Cargo, będąca konsekwencją trwających procesów restrukturyzacyjnych spółce, to bardzo poważny problem z perspektywy mieszkańców Braniewa.

W Urzędzie Miasta Braniewa spotkałem się w tej sprawie z panem Krzysztofem Demkowiczem, przewodniczącym Komisji Rewizyjnej NSZZ „Solidarność” PKP Cargo Północnego Zakładu w celu omówienia postulatów i argumentów, które w Warszawie przedstawiłem panu Piotrowi Malepszakowi, wiceministrowi w Ministerstwie Infrastruktury — poinformował wódcę Braniewa. Tomasz Sielicki podkreślił, że powróci do tematu niezwłocznie po otrzymaniu odpowiedzi z ministerstwa.

OPR. RAZ

JAK UWIDOCZNIĆ COŚ NIEOBECNEGO?

W Braniewie nie zachował się żaden stary cmentarz. Zamiast nich mamy tablicę przypominającą o cmentarzu żydowskim i niewielkie lapidarium prawie w centrum miasta.

W Braniewie nigdy nie mieszkało wielu Żydów. W 1816 roku było 16 na 5 tys. mieszkańców, a 9 lat później diaspora liczyła 46 osób. W 1932 roku w mieście zamieszkiwało 75 Żydów na ponad 14 tys. mieszkańców.

Cmentarz żydowski założono około 1835 roku. Po II wojnie światowej braniewski kirkut podzielił los wielu innych żydowskich nekropolii, które przetrwały okres wojenny. Degradacji i zniszczeniom uległy dopiero w powojennych czasach, w okresie komunistycznych rządów.

„W Biskupcu cmentarz został zniszczony – jego część zajmuje parking; w Dąbrównie najprawdopodobniej w miejscu cmentarza stoi pensjonat; w Kętrzynie teren cmentarza został przeznaczony pod zajezdnię. Pod zabu-

dową znalazły się m.in. cmentarze w Dobrym Mieście, Bisztyнку, Mrągowie, w Iławie, Jezioranach, Rylinie. Część cmentarzy to obecnie tereny funkcjonujące jako parki, tereny leśne lub tereny zielone – w Lidzbarku Warmińskim, Fromborku, Węgorzewie, Elku, Giżycku” — pisał Wiktor Knercer w tekście „Cmentarze żydowskie i synagogi na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – historia, stan obecny”.

Braniewski kirkut, choć sprofanowany przez nazistów, przetrwał wojnę. Potem popadł w ruinę. Teraz jest tam podwórko, na którym stoją garaże. Ocalał jedynie fragment ogrodzenia, na którym w 2018 roku umieszczono tablicę przypominającą o jego niegdysiejszym istnieniu. Tablica upamiętnia też XIX-wiecznego lekarza Jacoba Jacobsona, który spoczywa teraz gdzieś na tym podwórku, a który był niezwykle zasłużony dla miasta i jest honorowym obywatelem Braniewa.

Ocalałe z cmentarza cały nagrobek oraz fragmen-

Fot. Tomasz Sielicki

Wizyta w miejskim lapidarium to prawdziwe spotkanie teraźniejszości z przeszłością

ty dwóch innych zostały w 2021 roku umieszczone w lapidarium utworzonym na byłym cmentarzu św. Jana. Zebrano tam przedwojenne nagrobki z całego Braniewa.. — Przez wiele lat po wojnie na tak zwanych Ziemiach Odzyskanych z pogardą i brakiem szacunku odnoszono się do pozostawionego tu dziedzictwa kultury niemieckiej. Dotyczyło to także cmentarzy katolickich i ewangelickich, które bezkarnie płacono oraz niszczone. Dopiero na początku lat 80. XX

wieku zaczęto interesować się problematyką „niechcianego” dziedzictwa po przedwojennych mieszkańcach tych terenów — powiedział wtedy prezes Towarzystwa Miłośników Braniewa Zbigniew Kędziora i dodał: — Kolejne lata przyniosły jednak wzrost zainteresowania służb konserwatorskich i władz samorządowych kwestią ochrony tych obiektów. Istotne było też podejście społeczeństwa, które zaczęło interesować się lokalną historią. Zmiany te dały

impuls do tworzenia na pocmentarnych terenach lapidariów. Cmentarze są świadectwem dziedziczonej z pokolenia na pokolenie pamięci o byłych mieszkańcach, a także dowodem uszanowania miejscowej społeczności. Powstałe lapidarium poświęcone jest pamięci byłych mieszkańców Braniewa, obywateli różnych narodowości, członków wielu grup wyznaniowych, którzy w przeszłości budowali wspólną historię naszego ukochanego mia-

sta — podkreślił Zbigniew Kędziora.

— Wizyta w miejskim lapidarium to prawdziwe spotkanie teraźniejszości z przeszłością, to miejsce pamięci o tych, którzy w przeszłości zamieszkiwali i współtworzyli nasze miasto, kształtując jego historię i dziedzictwo. Powstanie lapidarium, które ich upamiętnia, to bardzo szczytna idea — wyjaśnił burmistrz Braniewa Tomasz Sielicki.

Dzięki tym 2 inicjatywom braniewscy Żydzi wyszli z cienia, z nieobecności, której doświadczali jeszcze w 2015 roku uczniowie z Zespołu Szkół Zawodowych im. Jana Liszewskiego, którzy wzięli udział w programie edukacyjnym Szkoła Dialogu.

— W samym Braniewie trudno o rozmowę. Nikt nie pamięta, nie jest stąd, tylko skądinąd. Jedna kobieta, urodzona w 1927 roku pod Braniewem, widziała jakiegoś Żyda. Jednego. Ciężko jest coś zbudować w takim mieście. Jak uwidocznić tutaj coś nieobecnego? — pytali wtedy uczniowie.

IGOR HRYWNA

SZANSA NA POPRAWIENIE SYTUACJI MIESZKANIOWEJ

To ważna wiadomość dla mieszkańców Pasłęka i okolic. Urzędnicy przygotowali ankietę związaną z budową mieszkań. Jej wypełnienie pomoże w przeprowadzeniu tak ważnej społecznie inwestycji. Kwestionariusz trzeba przestać do 30 października.

Mieszkańcy gminy Pasłęk otrzymali istotną informację dotyczącą możliwości wynajmu mieszkań. Zgodnie z komunikatem ratusza gmina jest członkiem Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej KZN – Warmia i Mazury Sp. z o.o., mającej siedzibę w Olsztynku. W związku z tym władze samorządowe zachęcają wszystkich zainteresowanych najmem lokali mieszkalnych, które planuje się wybudować w gminie, do wypełnienia ankiety.

Ma ona na celu zgromadzenie informacji od

mieszkańców, co jest kluczowe w procesie planowania i realizacji inwestycji mieszkaniowych. Jest ona dostępna na stronie internetowej Urzędu Miasta w Pasłęku, co ułatwi mieszkańcom znalezienie potrzebnych informacji i złożenie deklaracji. Wypełnienie ankiety jest proste i intuicyjne, dzięki czemu każdy zainteresowany ma szansę na szybkie przekazanie swoich danych i preferencji dotyczących wynajmu mieszkań.

Ostatecznym terminem przesłania wypełnionej ankiety do SIM KZN – War-

Program przeznaczony jest dla osób i rodzin o umiarkowanych dochodach

mia i Mazury Sp. z o.o. jest 31 października 2024 roku. Warto zauważyć, że im więcej mieszkańców wyrazi swoje zainteresowanie, tym większa jest szansa na realizację projektów budowlanych, które odpowiadają na potrzeby lokalnej społeczności.

To działanie mające zwiększyć dostępność lokali mieszkalnych w gminie. Mieszkańcy gminy Pasłęk mają teraz szansę na poprawienie swojej sytuacji mieszkaniowej. Warto więc poświęcić chwilę na wypełnienie ankiety, co może przynieść korzyści nie tylko indywidualnym

rodzinom, ale również całej lokalnej społeczności.

Przypomnijmy: impulsem do powstania Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej KZN – Warmia i Mazury była potrzeba budowy mieszkań dla mieszkańców Olsztynka i gminy, którzy zamierzają związać swoją przyszłość z regionem. Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN – Warmia i Mazury jest dowodem owocnej współpracy pomiędzy Ministerstwem Rozwoju, Pracy i Technologii, Krajowym Zasobem Nieruchomości i jednostkami samorządu terytorialnego miasta Olsztynka. Pakiet mieszkaniowy przygotowany przez ministerstwo stanowi impuls do rozwoju nowoczesnego budownictwa, zakładającego zarówno preferencyjny wynajem, jak i dojsię do własności.

Program przeznaczony jest dla osób i rodzin

o umiarkowanych dochodach – tych, którzy nie posiadają zdolności kredytowej, a w związku z tym nie mogą pozwolić sobie na zakup mieszkania na rynku deweloperskim, ale posiadają tak zwaną zdolność czynszową i mogą regularnie płacić umiarkowany czynsz.

Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN – Warmia i Mazury będzie mogła skorzystać ze środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa w wysokości do 10% kosztów realizacji inwestycji oraz środków z Funduszu Dopłat. Sfinansowanie pozostałych kosztów związanych z budową oparte zostanie na partycypacji lokatorów i preferencyjnym kredycie społecznego budownictwa czynszowego udzielanym przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

OPR. RAZ

ZMIANY W PASŁĘCKIEJ NEKROPOLII

Rada Miejska w Pasłęku podjęła uchwałę wprowadzającą zmiany w regulaminie cmentarza komunalnego przy ul. Augustyna Steffena. Nowe przepisy mają na celu ułatwienie dostępu do tego miejsca osobom, które z różnych powodów mogą mieć trudności z dotarciem na cmentarz.

Zgodnie z uchwałą pasłęckiej rady wjazd samochodów osobowych na teren cmentarza będzie dozwolony w każdą sobotę, w godzinach od 9.00 do 13.00. Prawo do wjazdu przysługuje nie tylko cierpiącym na obniżoną sprawność ruchową, ale także seniorom w wieku powyżej 75 lat oraz tym, którzy ich przewożą.

Co więcej, jak podają pasłęccy urzędnicy, osoby te będą zwolnione z opłat za wjazd, co stanowi istotne ułatwienie dla rodzin odwiedzających swoich bliskich. Warto podkreślić, że zmiany mają nie tylko zwiększyć wygodę korzystania z cmentarza, ale także spowodować uwzględnienie potrzeb starszych ludzi i osób z niepełnosprawnościami, dla których dostępność do miejsc pamięci jest szczególnie ważna.

O szczegółowych zasadach związanych z wjazdem oraz rozpoczęciem stosowania nowych przepisów mieszkańcy zostaną poinformowani przez administratora cmentarza.

OPR. RAZ

KANALIZACJA CZEKA NA ODBIÓR

PRACOWNICY PASŁĘCKIEGO RATUSZA POINFORMOWALI, ŻE ZAKOŃCZYŁA SIĘ BUDOWA KANALIZACJI SANITARNEJ. TERAZ TRZEBA POCZekać NA PRZYJĘCIE ROBÓT PRZEZ NADZÓR BUDOWLANY.

W gminie Pasłęk zakończyła się ważna dla komfortu życia mieszkańców inwestycja: budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Nowej Wsi, Rydzówki oraz Kolonii Rydzówka. Informacja ta została potwierdzona przez lokalny serwis prasowy, który podkreślił, że prace zostały zrealizowane zgodnie z planem i w ustalonym terminie. Wykonawcą zadania było przedsiębiorstwo produkcyjno-handlowo-usługowe z Gronowa Górnego, a koszt inwestycji wyniósł ponad 11,7 miliona złotych.

Projekt ten został dofinansowany z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, co znacząco przyczyniło się do jego realizacji. Gmina Pasłęk uzyskała promesę na kwo-

tę niemal 10 milionów złotych, co pokazuje, jak ważne są tego typu wsparcia dla lokalnych samorządów.

Jak podkreślają urzędnicy, inwestycja obejmowała nie tylko budowę sieci kanalizacyjnej o znacznej długości, ale również sieci wodociągowej, co z pewnością przyczyni się do

poprawy infrastruktury i jakości życia mieszkańców.

Zrealizowanie tak obszernego projektu na terenach o zróżnicowanej rzeźbie terenu (w dodatku prace prowadzone były w pobliżu infrastruktury PKP) stanowiło ogromne wyzwanie. W sumie wybu-

dowano 21 przepompowni, które pozwolą na skuteczne odprowadzanie ścieków sanitarnych z kilku pobliskich wsi, w tym Brzezin. Dzięki temu mieszkańcy będą mogli korzystać z nowoczesnej i efektywnej sieci kanalizacyjnej, co ma ogromne znaczenie dla zdrowia publicznego oraz ochrony środowiska.

Aktualnie w pasłęckim ratuszu trwa proces kompletowania dokumentacji powykonawczej, niezbędnej do zgłoszenia zakończenia prac do inspektoratu nadzoru budowlanego, zarówno na powiatowym, jak i wojewódzkim szczeblu, szczególnie w zakresie praw przejścia przez teren PKP. Po otrzymaniu akceptacji rozpocznie się proces przyłączania domów mieszkańców do nowej sieci.

OPR. RAZ

CZY GRZYBY SĄ ZDROWIE?

NIECH PĘKNĘ! — NIE MA PIĘKNIEJSZEGO WIDOKU, NIŻ TAKI PRAWDZIWEK BŁYSZCZĄCE W ZIELONOŚCI TRAWY!
JUŻ NIE MÓWIĘ, ŻE SAMO ZDJĘCIE WYWOŁUJE WE MNIE LICZNE I SAME POZYTYWNE EMOCJE,
ALE NA ŻYWO I W KOLORZE... ECH, COŚ PIĘKNEGO! PIĘKNEGO — ALE CZY ZDROWEGO?

Po wnikliwej lekturze najnowszych raportów z badań odpowiedź brzmi: raczej tak, jest coraz więcej powodów, by grzyby, zwłaszcza te rosnące dziko i samodzielnie zebrane, włączyć do swojej diety. Grzyby dodają bowiem potrawom pikantnego smaku — bez jednoczesnego dodawania dużej ilości tłuszczu, kalorii lub sodu. Ale korzyści zdrowotne na tym się nie kończą. Naukowcy stale odkrywają, w jaki sposób grzyby mogą zapobiegać przewlekłym chorobom i poprawiać codzienne zdrowie.

Zmniejszają ryzyko zachorowania na raka

Przegląd 17 badań nad rakiem z lat 1966-2020 pokazuje, że spożywanie zaledwie 18 gramów grzybów (co odpowiada około 1/8 szklanki lub dwóm średnim grzybom) dziennie może zmniejszyć ryzyko zachorowania na raka nawet o 45%. Grzyby są silnym źródłem ergotioneiny, aminokwasu i przeciwutleniacza, który zapobiega lub spowalnia uszkodzenia komórek. Niektóre odmiany grzybów (np. twardnik japoński) zawierają większe ilości ergotioneiny, ale zdaniem naukowców włączenie dowolnej odmiany grzybów do codziennej diety ryzyko zachorowania na raka zmniejsza.

Powodują niższe spożycie sodu

Sód i wysokie ciśnienie krwi często idą w parze. Sód powoduje, że organizm zatrzymuje nadmiar płynów, co może zwiększyć ciśnienie krwi. By zmniejszyć spożycie sodu, warto rozważyć dodanie grzybów do posiłków, ponieważ są one naturalnie niskosodowe: cała filiżanka białych pieczarek ma zaledwie pięć miligra-

mów sodu. Poza tym grzyby oferują pikantny smak, który zmniejsza potrzebę dodawania soli, a co za tym idzie — utrzymać niskie ciśnienie krwi. Badanie przeprowadzone przez Culinary Institute of America i UC Davis pokazuje, że zamiast połowy mięsa na grzyby w tradycyjnym przepisie na mieloną wołowinę może zachować smak, jednocześnie zmniejszając spożycie sodu o 25%.

Obniżają poziom cholesterolu

Grzyby są doskonałym zamiennikiem czerwonego mięsa, jednocześnie minimalizując kalorie, tłuszcz i cholesterol. Badania pokazują, że w szczególności twardnik japoński pomaga utrzymać niski poziom cholesterolu. Grzyby zawierają też związki, które hamują produkcję cholesterolu, blokują wchłanianie cholesterolu i obniżają ogólną ilość cholesterolu we krwi.

Chronią zdrowie mózgu

Naukowcy nadal badają wpływ jedzenia grzybów

na łagodne upośledzenie funkcji poznawczych (MCI, które powoduje problemy z pamięcią i językiem — utrzymać niskie ciśnienie krwi. Badanie przeprowadzone przez Culinary Institute of America i UC Davis pokazuje, że zamiast połowy mięsa na grzyby w tradycyjnym przepisie na mieloną wołowinę może zachować smak, jednocześnie zmniejszając spożycie sodu o 25%.

Dostarczają witaminy D

Witamina D pomaga organizmowi wchłaniać wapń i budować dzięki niemu mocne kości. Wiele osób polega na suplementach lub słońcu, aby uzyskać witaminę D, ale kto chce uzyskać ten składnik odżywczy poprzez dietę, grzyby mogą być odpowiedzią. Są jedynym rodzajem produktów, które stanowią źródło witaminy D. Podobnie jak ludzie, niektóre grzyby

wystawione na działanie promieni UV lub światła słonecznego mogą zwiększyć ilość witaminy D. Pieczarki białe i dwuzarodnikowe dostarczają najwięcej witaminy D po wystawieniu na działanie promieni UV lub światła słonecznego. By uzyskać zalecaną dzienną dawkę, pokrój trzy pieczarki, wystaw je na działanie promieni słonecznych przez co najmniej 15 minut i ciesz się witaminą D. Zjedzenie nieco więcej niż jednej filiżanki żagwicy listkowatej daje ten sam efekt bez konieczności wystawiania ich na działanie słońca.

Stymulują zdrowsze jelita

Mikrobiom w jelitach jest domem dla organizmów i bakterii, które odgrywają dużą rolę w naszym zdrowiu i nastroju. Jednym ze sposobów na utrzymanie zdrowych jelit jest stymulowanie wzrostu zdrowych bakterii w tej przestrzeni za pomocą prebiotyków, takich jak grzyby. Badania

pokazują, że polisacharydy grzybów, ich najobficiej występujące węglowodany, stymulują wzrost zdrowych bakterii. Podczas gdy wiele produktów spożywczych rozkłada się pod wpływem kwasu żołądkowego, polisacharydy zawarte w grzybach przechodzą przez żołądek w niezmienionej postaci i mogą dotrzeć do okrężnicy, aby pobudzić tam rozwój bakterii.

Wspierają zdrowy układ odpornościowy

Grzyby zawierają makroskładniki odżywcze, które wspomagają zdrowy układ odpornościowy. Według Mushroom Council, nasz układ odpornościowy skorzysta na grzybach, których składniki odżywcze obejmują: selen, który pomaga organizmowi wytwarzać enzymy antyoksydacyjne, by zapobiegać uszkodzeniom komórek; witaminę D, która wspomaga wzrost komórek, wzmacnia funkcje odpornościowe i zmniejsza stany zapalne; witaminę B6, która pomaga organizmowi tworzyć czerwone krwinki, białka i DNA.

Skutki uboczne jedzenia grzybów

Niekiedy, nawet jeśli grzyby są bogate w kilka składników odżywczych, ich nadmierne spożycie może mieć szkodliwy wpływ na zdrowie. Przede wszystkim, by czerpać korzyści odżywcze z grzybów, trzeba je najpierw ugotować: ściany komórkowe surowych grzybów są niestrawne. Mimo to osoby spożywające dzikie grzyby mogą zachorować na poważne choroby lub nawet umrzeć po ich zjedzeniu. Dotyczy to pacjentów cierpiących na choroby autoimmunologiczne — zapalenie stawów, toczeń, astmę i stwardnienie

rozsziane — powinny unikać spożywania grzybów, ponieważ ich zawartość beta-glukanu stymuluje układ odpornościowy. Najczęstszymi skutkami ubocznymi jedzenia dzikich grzybów są nudności, wymioty, skurcze i biegunka — mogą pojawić się w dowolnym momencie od 20 minut do czterech godzin po spożyciu.

Niektórzy ludzie po zjedzeniu grzybów mogą odczuwać zmęczenie i osłabienie. Mogą czuć się nieswojo i ospale. Niektóre grzyby mają znaczne stężenie niestrawnych prostych węglowodanów, takich jak mannitol i rafinoza. Te węglowodany są fermentowane przez naszą mikroflorę jelitową, gdy przechodzą przez jelito grube niestrawione i powodują gazy, które u niektórych osób mogą powodować problemy trawienne.

Powszechnie wiadomo, że grzyby wzmacniają mechanizmy obronne organizmu. A jednak u niektórych osób, zwłaszcza tych, wrażliwych na grzyby, mogą one również powodować wysypki skórne i podrażnienia skóry. W przypadku nadmiernego stosowania u niektórych osób może ponadto wystąpić krwawienie z nosa, suchość w ustach, suchość nosa i inne problemy.

GRZYBY NIE SĄ DLA KOBIET W CIĄŻY:

niektórzy lekarze zalecają kobietom unikanie grzybów w ciąży i podczas karmienia piersią. Nawet jeśli nie odnotowano żadnych poważnych skutków ubocznych, zaleca się zachowanie ostrożności i unikanie ich.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Korzystałam z materiałów na stronach india.com, uclahealth.org i webmd.com.

**CO: „Zespół artystyczny” – wernisaż wystawy nauczycieli
Liceum Sztuk Plastycznych w Gronowie Górnym
GDZIE: Biblioteka Elbląskiej przy ul. Św. Ducha
KIEDY: 5 PAŹDZIERNIKA**

CO: XIV Ptasi Piknik
GDZIE: Przy dawnej
leśniczówce w Krynicy
Morskiej

KIEDY: 5 i 6 października
Zapraszamy miłośników
ptaków, przyrody, lasu i ak-
tywnego spędzania czasu
na łonie natury na XIV PTAS
PIKNIK.

5 i 6 października odbywa się dwudniowe wydarzenie obchodzone w 40 krajach Europy i Azji Środkowej, którego głównym celem jest zwrócenie uwagi ludzi na jedno z najbardziej niezwy-

ptaków.
Zapraszamy od godziny 9 do 16 (w sobotę i niedzielę) do wspólnego obserwowania migrujących nad naszymi głowami ptaków. Przy dawnej leśniczówce Krynica Morska w połowie drogi pomiędzy Krynica Morską a Piaskami. Pod okiem ornitologów i leśników policzymy przelatujące ptaki.

W programie Ptasiego Pikniku przewidujemy:

- warsztaty i naukę rozpoznawania gatunków,
- odłowy i obrączkowanie ptaków,
- opowieści o przyrodzie, lesie i gospodarce leśnej.

- spotkania z artystami zafascynowanymi przyrodą,
 - konkursy z nagrodami,
 - ognisko,
 - warsztaty artystyczne i fotograficzne,
 - budowanie karmników,
 - ornitologiczne wykłady,
 - zajęcia leśnej uważności,
 - spokój, dziką przyrodę i mamy nadzieję, ładną pogodę.
- Piknik jest imprezą bezpłatną i otwartą dla każdego.

**CO: WEEKEND SENIORA Z KULTURĄ
GDZIE: CENTRUM SZTUKI GALERIA EL
KIEDY: 5-6 PAŹDZIERNIKA**

Po raz kolejny w całej Polsce odbędzie się „Weekend Seniora z kulturą” – akcja prowadzona przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, której celem jest zachęcenie seniorów do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym. Galeria EL ponownie dołączy do akcji i zaprasza drogich seniorów 5 i 6 października do udziału specjalnie przygotowanej dla nich oferty:

5 października 2024, 10:00 – 14:00 Spacer w formie spacer edukacyjny po wybranych formach przestrzennych z komentarzem przewodnika zakończony plenerem ze szkicowaniem form.

Uczestnicy otrzymają pamiątkowy znaczek oraz książkę o formach przestrzennych.

6 października 2024, 10:00 – 12:00 Spacer po Galerii EL
Spacer po wnętrzach Galerii EL z omówieniem historii Kościoła
Najświętszej Marii Panny oraz aktualnych wystaw:

– "NADAWCA: Paweł Petasz / ODBIORCA: cały świat", międzynarodowa wystawa Mail artu (nawa główna)

– Nadia Markiewicz "Mutants" (prezbiterium)

– Katarzyna Józefowicz "SŁOWAMI/_MIĘDZY

(kruźganek)

Prowadzenie: Maciej Olewniczak
Zbiórka: Galeria EL

Zbiórka: Galeria EL
Koszt: 1 zł

Koszt: 1 zł
Zapisy: nie obowiązują

Zapraszamy serdecznie!

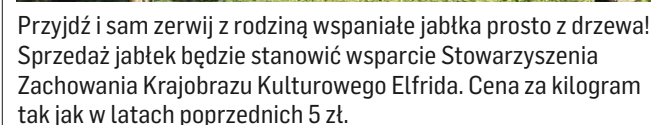

GDZIE: Sala „U św. Ducha” Biblioteki Elbląskiej
KIEDY: 6 PAŹDZIERNIKA

W niedzielę, 6 października, o godz. 17:00 zapraszamy do sali „U św. Ducha” Biblioteki Elbląskiej na spektakl teatralny pt. „Od ucha do ucha” w wykonaniu Olsztyńskiego Teatru Lalek skierowany do najmłodszych widzów tj. dzieci od 1. roku życia wraz z rodzicami. Przedstawienie mieści się w nurcie teatru inicjacyjnego, wprowadzając maluchy w niezwykle świat sztuki teatralnej. Obowiązują zapisy.

**CO: IV DZIEŃ POŁAWIACZY JABŁEK
GDZIE: KAMIOŃEK WIELKI 52
KIEDY: 6 PAŹDZIERNIKA**

Zdrowe jabłka z przydomowego sadu w Kamionku czekają na Was! Są zdrowe, ekologiczne, niepryskane, rosną na przedwojennych jabłoniach starych odmian na terenie Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej. Są idealne na przetwory, ciasta, mogą być wykorzystane do suszenia, albo schrupane ze smakiem od razu, a nawet upieczone prosto w sadzie na ognisku. **IV już DZIEŃ OTWARTY SADU w niedzielę 6 października 2024 r.**

Tradycyjnie przygotowujemy stragan, gdzie będzie można kupić pyszne ciasto, kawę, herbatę, gotowe przetwory z owoców z mojego sadu, a także rękodzieło ceramiczne wykonane i подарowane przez członków Stowarzyszenia Elfrida.

Zapraszamy. To wspaniała okazja, aby spędzić owocny czas w pięknym miejscu. Po zerwaniu jabłek powylegiwać się na hamaku lub posiedzieć przy ognisku porozmawiać i poznać dobrą atmosferę tego miejsca. Zapraszamy również z własnym koszem piknikowym.

Gospodarstwo w Kamionku przed II wojną światową specjalizowało się właśnie w produkcji jabłek.

Pogoda ma być słoneczna! Gdyby zaś padało i tak wpadajcie na kawę i szarlotkę i po unikatowe gadzety!

Prezydent Miasta Elbląg zaprasza na Elbląskie Targi Pracy i Edukacji, które odbędą się w dniu 22 października 2024 r. w godz. od 9.00 do 14.00 w Hali Sportowo-Widowskowej przy Alei Grunwaldzkiej 135.

Organizatorami Targów są prezydent Elbląga dr Michał Missan i Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu. Celem przedsięwzięcia jest upowszechnianie oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych i wyższych w powiązaniu z regionalnym rynkiem pracy, a także umożliwienie pracodawcom i potencjalnym pracownikom nawiązania kontaktu niezbędnego na rynku pracy. Podczas targów elbląskie szkoły ponadpodstawowe i uczelnie prezentować będą realizowane kierunki kształcenia i zawody, upowszechniać informacje o zasadach rekrutacji, informować o ofercie dodatkowych zajęć, dających obecnym i potencjalnym odbiorcom możliwości rozwijania indywidualnych zainteresowań i uzdolnień. Dyżurujący doradcy zawodowi i pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych będą udzielać porad i informacji edukacyjno-zawodowych. Oferta wystawców będzie skierowana do osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a także pracodawców zainteresowanych szkoleniem swojej kadry i zatrudnieniem nowych pracowników. Do uczestnictwa w Elbląskich Targach Pracy i Edukacji zapraszamy uczniów klas ósmych, ich rodziców i nauczycieli, pracodawców, osoby planujące edukację w ramach szkolnictwa wyższego, poszukujące zatrudnienia i wsparcia w podejmowaniu aktywności na rynku pracy.

LEWANDOWSKI ZBLIŻA SIĘ DO SETKI

PIŁKA NOŻNA Robert Lewandowski zdobył dwie bramki dla Barcelony w wygranym 5:0 meczu 2. kolejki Ligi Mistrzów z Young Boys Berno. We wtorek wystąpiło wielu Polaków. M.in. Piotr Zieliński w Interze Mediolan oraz Jakub Kiwior w Arsenalu.

Radość Roberta Lewandowskiego po zdobyciu gola w meczu z Young Boys Berno

Barcelona była zdecydowanym faworytem meczu z Young Boys - goście zajmują obecnie przedostatnie miejsce w szwajcarskiej ekstraklasie. Przebieg spotkania potwierdził te przewidywania. 36-letni Lewandowski najpierw trafił do siatki w ósmej minucie - z około metra do pustej bramki, zamykając akcję. Kolejne gole dla gospodarzy strzelili Raphinha (34.) oraz Inigo Martinez (37.), a na początku drugiej połowy - w 51. minucie - Polak podwyższył na 4:0 uderzeniem głową z bliska.

TO PIERWSZE TRAFIENIA LEWANDOWSKIEGO W OBECNYM SEZONIE ELITARNYCH ROZGRYWEK, A ŁĄCZNIE MA ICH 96 W KARIERZE. W KLASYFIKACJI WSZECH CZASÓW LM USTĘPUJE TYLKO PORTUGALCZKOWI CRISTIANO RONALDO (140) ORAZ ARGENTYŃCZKOWI LIONELOWI MESSIEMU (129). OBAJ W TYM SEZONIE DOROBKU NIE POPRAWIA, BOWIEM KARIERY KONTYNUUJĄ POZA EUROPE.

Doświadczony napastnik został zmieniony w 74. minucie. Wkrótce potem wynik na 5:0 ustalił samobójczym uderzeniem obrońca gości Mohamed Ali Camara. Od 82. minuty w barwach Young Boys grał Łukasz Łakomy. Było to pierwsze zwycięstwo Katalończyków w fazie ligowej, bo na inaugurację ulegli AS Monaco 1:2. Całe spotkanie w barwach Interu rozegrał Piotr Zieliński, a mistrzowie Włoch bez kłopotu pokonali 4:0 Crvenę Zvezdę Belgrad. Od 46. minuty w szlaggerze Arsenal Londyn - Paris Saint-Germain (2:0) wystąpił obrońca gospodarzy

Jakub Kiwior, a wynik został ustalony już do przerwy. W innym ciekawie zapowiadającym się meczu mistrz Niemiec Bayer Leverkusen pokonał u siebie AC Milan 1:0, jedynie trafienie zaliczył w 51. minucie Nigeryjczyk Victor Boniface. Piłkarze FC Salzburg, ponownie z Kamilem Piątkowskim w składzie, ponieśli drugą wysoką porażkę w fazie ligowej. Po wrześniowej 0:3 ze Spartą w Pradze, tym razem przegrali u siebie z francuskim Brest 0:4. Piątkowski rozegrał całe spotkanie i nie zebrał do-

brych recenzji, zwłaszcza za niepewne zachowanie przy pierwszym straconym голу. Jego drużyna, choć terminarz Salzburga na początku fazy ligowej LM nie wydawał się szczególnie trudny, pozostaje więc bez żadnego gola i punktu. Najwyższe zwycięstwo we wtorek odniosła Borussia Dortmund, która pokonała u siebie Celtic Glasgow aż 7:1. Rezerwowym w szkockiej ekipie był obrońca Maik Nawrocki, a na ławce BVB siedział bramkarz Marcel Lotka. Efektowną wygraną zaliczył również Manchester

City. Mistrz Anglii pokonał na wyjeździe Slovana Bratisława 4:0. * Od tego sezonu rozgrywki LM odbywają się w nowym formacie, z fazą ligową zamiast grupowej. Uczestnicy są klasyfikowani w jednej, wspólnej tabeli. Prawie do końca stycznia każdy będzie rywalizować z ośmioma różnymi rywalami (czterema u siebie i czterema na wyjeździe). Drużyny, które zajmą miejsca 1-8, zakwalifikują się bezpośrednio do 1/8 finału, te z lokat 9-24 o awans do tej rundy powalczą w barażach. Pozostałe kluby zostaną wyeliminowane.

OGŁOSZENIA DROBNE

Szukasz Klientów?
tel. 604-408-305
DZIENNIK ELBĄSKI

NIERUCHOMOŚCI

SPRZEDAM

BRANIEWO, pow. 49m2, cena 200 000zł, 2-pok., Braniewo-2-pokojowe, 49m2, centrum, 667-543-123.

SPRZEDAM działkę ogrodową, powierzchnia 485 metrów kwadratowych, stan prawny własność, tel.788-667-222

RÓŻNE
sprzedam

BORNITY pow. braniewski - sprzedam narybek karpia (śr.20szt/1kg), narybek amura (śr.50szt/1kg), 669-483-895.

DRZEWO opałowe w metrach lub pocięte - odbiór we własnym zakresie. Silniki elektryczne 77,5 KW (3 sztuki), krajęga, 669-488-895.

KONDOLENCJE

*Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem.
Kto we mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie.
(J 11, 25)*

Panu
Łukaszowi Kornelukowi
Radnemu Powiatu Braniewskiego

wyrazy najgłębszego współczucia
w trudnej i bolesnej chwili po stracie

Mamy
składają Starosta Braniewski,
Zarząd Powiatu Braniewskiego i radni
oraz pracownicy Starostwa Powiatowego
w Braniewie

MŚ 2026 – FIFA OSTRZEGA KIBICÓW

FIFA wydała ostrzeżenie dla kibiców przed mistrzostwami świata 2026, wzywając ich do unikania zakupu biletów z nieoficjalnych witryn. Podkreślono, że indywidualne wejściówki nie będą dostępne do końca przyszłego roku. Kilka nieautoryzowanych witryn, szczególnie w Sta-

nach Zjednoczonych i Meksyku, rozpoczęło reklamowanie sprzedaży biletów na ten turniej. Podano, że oferta będzie dostępna dla fanów od końca 2024 roku. Rzecznik FIFA powiedział, że FIFA.com/tickets jest jedynym oficjalnym kanałem sprzedaży biletów na mundial 2026, a ich dystrybucja

rozpocznie się nie wcześniej niż pod koniec 2025 roku. Piłkarska centrala nie potwierdziła czy zostaną podjęte kroki prawne przeciwko nieautoryzowanym platformom odsprzedaży. To nie pierwszy raz kiedy FIFA musi się mierzyć z tym problem. W 2018 roku złożyła skargę karną

przeciwko globalnej firmie Viagogo za oferowanie fałszywych biletów na MŚ 2018 w Rosji, powołując się na naruszenie zasad nieuczciwej konkurencji. Mundial 2026, w dniach 11 czerwca - 19 lipca, wspólnie zorganizują USA, Kanada i Meksyk.

PAP

I ZNÓW MECZ ZA SZEŚĆ PUNKTÓW

PIŁKA NOŻNA\\\\ W najbliższej kolejce II ligi Olimpii Elbląg znów zagra z sąsiadem z dolnych rejonów tabeli. Brak zwycięstwa w sobotnim meczu z Zagłębiem II Lubin może dla elblążan oznaczać jednak poważne tarapaty, dlatego trzy punkty są na wagę złota.

Olimpia w tym sezonie dołuje, ale w podobnej sytuacji jest jeszcze kilka innych zespołów. W sobotę elblążanie podejmą Zagłębie II Lubin, które także punktuje w ciężkich bólach. Rezerwy ekstraklasowego klubu mają za ledwie jedno oczko więcej i dla nich to także będzie mecz, który może pozwolić nawiązać jeszcze walkę z wyżej notowanymi zespołami lub na dobre utknąć w ogonie tabeli.

Problem w tym, że elblążanie mecze za „sześć

punktów” już w ostatnich tygodniach grali, a wyniki 0:1 ze Skrą Częstochowa, 2:4 z Rekordem Bielsko-Biała czy 0:4 z Olimpią Grudziądz nie napawają optymizmem. Dlatego tym razem trzeba udowodnić, że zespół po zmianie szkoleniowca funkcjonuje nieco lepiej i stać go na odniesienie drugiego zwycięstwa w sezonie.

Harmonogram 12. kolejki:

Skra Częstochowa – Chojniczanka Chojnice, Wisła Puławy – Wieczysta Kraków, Świt Szczecin – Zagłębie

Sosnowiec, Hutnik Kraków – ŁKS II Łódź, Olimpia

Elbląg – Zagłębie II Lubin, Pogoń Grodzisk Mazowiecki

Kibice wierzą, że takie obrazy będą oglądali coraz częściej

– Resovia Rzeszów, Podbeskidzie Bielsko-Biała – Rekord Bielsko-Biała, GKS Jastrzębie – Olimpia Grudziądz, Polonia Bytom – KKS 1925 Kalisz

ŁUKASZ SZYMAŃSKI

PO 11 KOLEJKACH

1. Polonia*	27	26:9
2. Wieczysta	25	26:5
3. Pogoń*	24	19:7
4. Resovia	20	18:16
5. Hutnik	20	18:22
6. Chojniczanka	18	14:10
7. Zagłębie*	18	14:12
8. Kalisz	18	11:11
9. Wisła	16	18:15
10. Olimpia G.	13	15:14
11. Świt	12	12:16
12. Podbeskidzie	10	12:14
13. Jastrzębie	9	13:14
14. Rekord	9	17:25
15. ŁKS II	9	11:22
16. Zagłębie II	7	16:22
17. Olimpia E.	6	11:24
18. Skra*	2	8:21

* Mecz mniej

Aleksandra Zych poprowadziła Start do zwycięstwa nad Sośnicą

START ZAGRA O TRZECIE ZWYCIĘSTWO

PIŁKA RĘCZNA\\\\ Piotrcovia Piotrków Trybunalski będzie kolejnym rywalem Energi Startu Elbląg w Orlen Superlidze Kobiet. Sobotni mecz 4. kolejki elblążanki rozegrają na wyjeździe.

Czy Start Elbląg przedłuży serię ligowych zwycięstw do trzech? Czy elblążanki umocnią swoją pozycję w czubie ligowej tabeli? Czy wreszcie zespół trenerki Magdaleny Stanulewicz utrzyma formę z września, gdy zachwycał mobilizacją i rozmachem w ofensywie? Odpowiedz na szereg pytań wsobotnie po-

łudnie w wyjazdowej rywalizacji Startu z Piotrcovią Piotrków Trybunalski.

Rywalki znajdują się na drugim krańcu ligowej tabeli. Zespół spod Łodzi nie poznał w tym sezonie jeszcze smaku zwycięstwa, choć nie oddawał meczów bez walki. Na wyjeździe stoczył wyrównany bój z Ruchem Chorzów i długo

utrzymywał kroku faworyzowanemu Zagłębiu Lubin, ulegając usiebie ostatecznie czterema golami. Gospodyniom na pewno będzie mocno zależało na wygranej, więc elblążanki znów będą musiały potwierdzić, że pod wodzą nowej trenerki rodzi się drużyna, która nie boi się wyzwania i walki na boisku.

Harmonogram 4. kolejki:

Ruch Chorzów – Zagłębie Lubin, Piotrcovia Piotrków Trybunalski – Start Elbląg, Szczepiarno Kalisz – Urbis Gniezno, Młyny Koszalin – Sośnica Gliwice, KPR Gminy Kobierzyce – FunFloor Lublin (przełożony)

ŁUKASZ SZYMAŃSKI

WOJCIECH SZCZĘSNY JEDNAK ZAGRA W BARCELONIE

PIŁKA NOŻNA\\\\ Wojciech Szczęsny od środy jest oficjalnie piłkarzem FC Barcelona. 34-letni polski bramkarz podpisał kontrakt do 30 czerwca 2025 roku.

Szczęsny jest culer. Witamy” - przekazał klub w mediach społecznościowych, nawiązując do katalońskiej nazwy członków klubu i kibiców „Barcy”.

Szczęsny dołączył do Roberta Lewandowskiego, który barwy jednego najbardziej znanych i popularnych klubów sportowych świata reprezentuje od dwóch lat.

Doświadczony bramkarz przyleciał do stolicy Katalonii w poniedziałek, aby przejść testy medyczne, które - według doniesień medialnych - wypadły pomyślnie. We wtorek z kolei pojawił się na trybunach Estadi Olímpic Lluís Companys, z którego zespół korzysta w czasie przebudowy słynnego Camp Nou, by obejrzeć zwycięski mecz „Blaugrany” z Young Boys Berno (5:0).

Z kolei w środę o godz. 13 pojawił się w siedzibie klubu, gdzie spotkał się m.in. z prezesem klubu Joanem Laportą. Po godzinie opuścił budynek i odjechał w nieznanym kierunku. Wychodząc pomachał zgromadzonym przy bramie kibicom i dziennikarzom.

W połowie sierpnia Szczęsny rozwiązał kontrakt z Juventusem Turyn, a wkrótce potem ogłosił za-

kończenie kariery. Sytuacja zmieniła się diametralnie ponad tydzień temu, gdy poważnej kontuzji kolana nabawił się podstawowy golkeeper „Barcy” Marc-Andre ter Stegen, który nie zagra do końca sezonu. Jego miejsce zajął na razie w pierwszym składzie dotychczasowy zmiennik, 25-letni Inaki Pena.

„Duma Katalonii” miała prawo dokonać tzw.

transferu medycznego, ale mogła podpisać umowę jedynie z zawodnikiem bez przynależności klubowej. Szybko skontaktowała się więc ze Szczęsnym, który ostatnie tygodnie spędził w Marbelli, gdzie ma dom.

Urodzony 18 kwietnia 1990 roku w Warszawie piłkarz - syn Macieja, w przeszłości również bramkarza reprezentacji - rozegrał dotychczas 84 spotkania w drużynie narodowej, z czego w 30 zachował czyste konto. W czasach juniorskich występował w Agrykoli i Legii Warszawa. Od 2009 roku grał w Arsenalu Londyn, z którego był wypożyczany do Brentfordu i Romy. W 2017 roku przeszedł do Juventusu - jak się okazało, ostatniego klubu w jego... dotychczasowej karierze.

Teraz przed nim ekspresowa „pretemporada”, czyli okres przygotowawczy, bo

już po kilku tygodniach Polak ma grać w meczach przeciwko Bayernowi Monachium i Realowi Madryt.

Kataloński portal El Nacional zauważył, że ci, którzy czekają na Szczęsnego, mogą być nieco rozczarowani, bo nie ujrzą go od razu na boisku - najpierw musi przecież dojść do optymalnej formy po dwóch miesiącach od przejścia na emeryturę.

Wojciech Szczęsny będzie szóstym polskim sportowcem zakładającym koszulkę FC Barcelona. Od tego lata w kobiecej drużynie piłkarskiej występuje Ewa Pajor, a wcześniej barwy tego klubu reprezentowali piłkarze ręczni Bogdan Wenta i Kamil Syprzak oraz koszykarz Maciej Lampe.

Podczas wtorkowego meczu Ligi Mistrzów kibice Barcelony już robili sobie pierwsze zdjęcia z polskim bramkarzem.

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

			6			2	8	
7			5		3	4	1	
6		8	4	1	2	9		3
					7			4
1			3					
5	6			4	8	1		2
		9		5				
				3	4			8
	3		8			5	2	

		6	8		5			
7				2	4			
2	8			6	1	5		
9				8				6
			1		7		5	
5	7			4				
	6		4			9	7	8
				1				5
	2	5				6		

							7	
9				2		4		
		1	5	4		9		2
			7	3		1		
		4	9	6	8		3	7
		2				8	9	
3	2		1		4			
		6	3	8	5		2	
	8	9		7	6			

Znajdź 10 różnic

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 23 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

POZIOMO: 1) obchód pilnowanego terenu; 7) święty patron lekarzy; 10) w czosnku; 11) hamulec w aucie; 12) Dykiel, polska aktorka; 13) mała Urszula; 14) Osaka, japońska tenisistka; 15) wrodzona zdolność, talent; 16) syn córki; 18) Chaczaturian, ormiański kompozytor; 21) regionalna odmiana języka; 22) trzecia litera alfabetu greckiego; 23) Husni, były prezydent Egiptu; 26) królowa na szachownicy; 30) waluta Gambii; 33) odrażający zapach; 34) zatarg, waśń; 35) kamyki w betonie; 36) kaustyczna do mycia; 37) tytułowi bracia z powieści Dostojewskiego; 41) górską to kupalnik, bylina; 42) list bez nadawcy; 43) Sb dla chemika.

PIONOWO: 1) kraj z Limą; 2) TB dla informatyka; 3) największa wyspa Filipin; 4) dawna oberża, gospoda; 5) stoper na boisku piłkarskim; 6) ze stolicą w Trypolisie; 7) piętrowe do spania; 8) uczelnia dla malarzy i grafików; 9) świątynia protestancka; 16) ciężar ciała; 17) miasto Alberta Einsteina; 19) kończy się Sylwestrem; 20) ogranicza widoczność kierowcom; 24) bok statku; 25) wyspa z wulkanem Erebus; 27) Heath, były brytyjski premier; 28) płacili nimi Niemcy; 29) trzecia zmiana w pracy; 30) płynie przez Złocieniec; 31) powieść kryminalna Joanny Chmielewskiej; 32) na boisku z gwizdkiem; 38) przepływa przez Bonn; 39) Karl, napisał "Winnetou"; 40) przeciwieństwo dobra.

JOLKA z HASŁEM

Wyrazy z kolorowych pól czytane poziomo, utworzą rozwiązanie:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

Ujawniliśmy samogłoski "B". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól - czytanych poziomo.

... Saudyjska, kraj w Azji; jest nią gąsienica; Da Vinci, twórca "Mona Lisy"; 100 lat; stolica Serbii; mityczna moneta dla Charona; pierwszy występ artysty; Dania dla Duńczyka; odłamki cegieł i kamieni; Y w polskim alfabecie; państwo z Asmarą; góry z Mont Blanc; najdłuższa rzeka Francji; wadium inaczej; obrazy w cerkwiach; odbijana w badmintonie; Narutowicz, były prezydent Polski; nietykalny, zakazany temat; osoba nieumiejąca czytać i pisać; aktor pantomimy; wypełniany w zębie; deszcz nawalny krócej; stan w USA z Montgomery; pierwiastek Tb; Brandenburga w Berlinie; drzewo z papierówkami; przeciwnik w dyskusji; kapeador inaczej; inaczej ubranie, strój; mieszkanie kraju z Taszkentem; dyskusja kandydatów na prezydenta; rzeka w hiszpańskiej Saragossie; wyrabia i sprzedaje biżuterię; mafia japońska; kolorowa, sensacyjna gazeta; część sztuki teatralnej; narzędzie do zgarniania liści; Republika Południowej Afryki; zostawia je listonosz w skrzynce; osoba chora na cukrzycę; inaczej o samochodzie; przepływa przez Berno; kapitan z powieści "Moby Dick".

4

1

6

7

3

8

5

2

3

7

5

3

6

9

2

5

6

5

1

9

2

6

2

7

4

5

4

6

8

2

8

4

7

8

4

1

5

1

2

2

9

6

3

7

6

9

4

4

5

3

8

1

1

9

4

6

7

2

1

3

6

8

3

1

WYKREŚLANKA: poniżej ukryliśmy 20 pierwiastków chemicznych. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: beryl, magnez, siarka, krzem, potas, skand, wanad, mangan, kobalt, selen, nikiel, german, krypton, rubid, ruten, berkel, ksenon, chrom, astat, ameryk.

W

I

S

W

O

D

Ó

R

B

C

R

B

I

Ó

R

U

T

E

N

P

A

M

A

R

Y

K

R

R

O

K

K

A

R

B

O

K

U

T

R

A

R

O

K

B

E

B

A

Z

U

C

Y

B

A

L

I

S

E

C

H

Y

P

L

K

D

G

M

S

R

R

P

T

U

S

A

A

E

O

S

Y

E

O

T

E

G

S

M

R

O

W

L

N

T

N

W

O

T

E

M

N

F

S

E

O

I

A

T

A

R

A

S

Z

S

N

L

K

N

O

T

Y

N

W

E

K

B

G

I

A

B

H

K

A

L

B

A

G

D

E

D

Ł

O

B

E

N

R

N

I

K

L

A

S

U

N

E

O

R

D

R

U

I

D

4 - 10 października 2024

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TVPuls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp. j.

Poniedziałek

20:30

Deprawator
Teatr Telewizji, 2024

„Deprawator” - intelektualna i zabawna sztuka Macieja Wojtyłki w klasycznym stylu, skupiająca się na spotkaniu trzech wielkich nazwisk polskiej literatury - Witolda Gombrowicza, Czesława Miłosza i Zbigniewa Herberta. Spektakl Wojtyłki to nie tylko dzieło biograficzne, lecz przede wszystkim błyskotliwa i kagliwa refleksja na temat polskości, która stanowi doskonałą rozrywkę dla każdego, nie tylko dla znawców literatury.

Piątek

21:00

Dziennik Bridget Jones
TVN 7

Komedia, Francja, Wielka Brytania, USA, 2001

Kolejne samotnie spędzone święta wprawiają Bridget w fatalny nastrój. Ma dość swego niepokojącego apetytu, męczy ją to, że za dużo pali i pije. Przede wszystkim Bridget ma do siebie pretensje o to, że nie potrafi znaleźć wartościowego mężczyzny. Bridget bierze się za siebie, konsekwentnie zmienia swoje życie, a wszystko opisuje w dzienniku. Zmiany pojawiają się błyskawicznie. Bridget nawiązuje romans ze swoim szefem, niepoprawnym playboyem Danielem Cleaverem...

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 0:20

Wtorek

0:15

Powidoki
TVP 1

Biograficzny, dramat, Polska, 2016

Bohaterem filmu „Powidoki” jest Władysław Strzebiński, artysta, który nie poddał się socrealizmowi i doświadczył dramatycznych skutków swoich wyborów artystycznych. To film o tym, jak socjalistyczna władza zniszczyła charyzmatycznego i niepokornego człowieka. To również ponadczasowa przestroga przed narzucaniem artystom przez jakiegokolwiek partię swojej wizji sztuki.

Sobota

23:40

Nocny kowboj
TVP KULTURA

Dramat, USA, 1969

Joe Buck, kowboj z Teksasu, wyrusza na podbój Nowego Jorku, gdzie zamierza zrobić karierę gigolaka. Zamiast amerykańskiego mitu zastaje świat zepsucia, naiwności i osamotnienia. W tłumie wielkomiejskiej dżungli spotyka Rizzo, emigranta żyjącego na skraju nędzy, który z czasem okazuje się jego jedynym przyjaciелеm. Podczas rozpaczy i walki o przetrwanie, na dnie nędzy i upodlenia Joe odkrywa coś zupełnie mu nieznanego: przyjaźń i bezinteresowne oddanie. Film otrzymał 7 nominacji do Oscara, 3 Oscary: za najlepszy film, reżyserię i scenariusz-adaptację.

INNE DATY EMISJI: PIĄTEK, 20:00

Środa

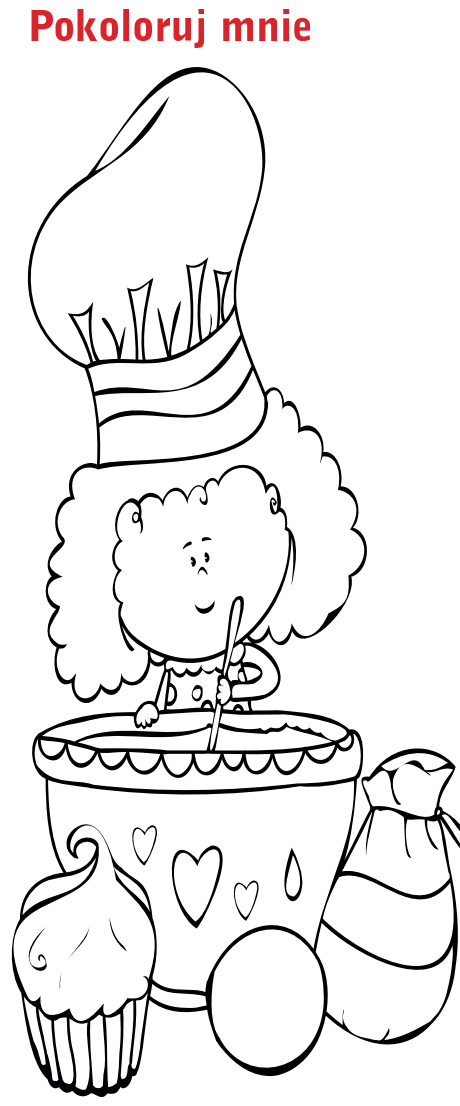

2:30

BELLINGCAT
TVP 2

- prawda w czasach postprawdy
Dokument, Holandia, 2018

Film dokumentalny o ludziach, którzy stanowią nową kategorię dziennikarzy. Zwaną są obywatelskimi dziennikarzami śledczy mi. Tradycyjne dziennikarstwo jest zazwyczaj związane z instytucjami, a w tym przypadku ludzie na własną rękę, przy użyciu swoich narzędzi i technologii, odkrywają prawdy o różnych wydarzeniach ze świata. Bellingcat to pierwszy w historii obywatelski internetowy serwis śledczy, zajmujący się ujawnianiem prawdy o współczesnych, zagadkowych sprawach, od katastrofy lotu Malaysia Airlines MH17, po otrucie Siergieja Skripala.

PIĄTEK • 4 października

TVP 1

05:20 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
06:10 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Agape Blisko Ciebie** - magazyn
08:00 **Akacja 38** - serial
08:45 **Rancho** - serial obycz., Polska, 2011
09:45 **Komisarz Alex** - serial krym.
10:45 **Ojciec Mateusz** - serial
11:35 **Okraszenie przepisy** - magazyn kulinarny
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:50 **Dzikie wybrzeże** - dok., Wlk. Bryt., 2019
14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 **Jaka to melodia?**
15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress; Pogoda**

TVP 2

04:30 **Na dobre i na złe** - serial obyczajowy
05:30 **M jak miłość** - serial obyczajowy, 2022
06:20 **Anna Dymna** - spotkajmy się
06:55 **Dla niesłyszących - Barwyszczęścia** - serial obycz., 2024
07:30 **Pytanie na śniadanie** - magazyn poranny
11:20 **Operacja zdrowie** - magazyn medyczny
11:50 **Lena na Bałkanach** - reportaż
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **M jak miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularny
15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp., 2022

17:20

Jaka to melodia?
teleturniej muzyczny

17:55 **Klan** - telenowela TVP
18:25 **Reporterzy** - magazyn
18:45 **Akacja 38** - serial kostiumowy, 2016
19:30 **Program inform.** 19.30
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport; Pogoda**
20:30 **Korona królów. Jagiellonowie** - serial
21:05 **Komisarz Alex** - serial krym.
22:05 **Minuta ciszy** - serial, 2022
23:15 **Jak rozpetaliśmy II wojnę światową - Ucieczka** - kom., Polska, 1970
00:55 **Gra z Cieniem** - serial, 2024
01:55 **Porzucony** - serial, Wlk. Bryt., 2016
02:55 **Czego życzy sobie kobieta** - kom., USA, 2017

16:00

Koło fortuny - teleturniej
16:35 **Familia** - teleturniej
17:20 **M jak miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - tele.
19:30 **Barwyszczęścia** - serial obycz., 2024
20:45 **Postaw na milion** - teleturniej
21:45 **Cudowne lata** - widowisko rozrywkowe, 2024
22:50 **To jest grane** - magazyn muzyczny
23:20 **Kino relaks - Dzień w Middleton** - kom., USA, 2013
01:15 **Jesień w Nowym Jorku** - obycz., USA, 2022
02:55 **Akt odwagi** - fab., USA, 2012

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interw.
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:30 **B&B love** - program rozrywkowy
12:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
14:15 **Detektywi** - program krym.
15:20 **Doradca smaku** - program kulinarny
15:30 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
17:40 **Detektywi** - program krym.
18:45 **Sport; Pogoda**

19:00

Fakty
19:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:00 **Dungeons & Dragons: Złotylejski honor** - przeg., USA, Kan., Wlk. Bryt., Islandia, Australia, 2023
22:55 **Apokawix** - horror, Polska, 2022
01:20 **Kuba Wojewódzki** - talk-show
02:25 **Szpital** - program obycz.
03:25 **Uwaga!** - program interwencyjny
03:45 **Nauka jazdy** - reality show
04:20 **Recepta na stary dom** - program edukacyjny
04:50 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy, Kanada

17:00

Gliniarze - serial paradokmalny
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:20 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
19:30 **Sport; Pogoda**
19:55 **Twoja Twarz Brzmi Znajomo** - program muzyczno-rozrywkowy
22:05 **Grzechy sąsiadów** - serial
23:10 **Pięćdziesiąt twarzy Greya** - obycz., USA, 2015
01:55 **Underworld: Przebudzenie** - sens., USA, Kan., 2012
03:45 **Nasz Nowy Dom** - program rozrywkowy
04:45 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:15 **Muzyczne poranki**
06:40 **Tamte lata, tamte dni** - **Włodek Pawlik** - magazyn
07:20 **Podróże z historią** - **Kruczy skarby** - dok., Polska, 2017
08:50 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
08:40 **Rozmowa Gdynia**
08:50 **Nagroda Literacka NIKE** - „Raptularz” **Urszula Kozioł** - felieton
09:00 **Przeprowadzki** - serial paradokmalny
10:10 **Wielkie manewry** - kom. - dram., Włochy, Franc., 1955
12:05 **Muzyka zamknięta w drewnie** - dok., Nor., 2021
13:40 **Nagroda Literacka NIKE** - „Raptularz” **Urszula Kozioł** - felieton
13:45 **Którędy po sztukę** - **Jan Philip van Thiele** - „Dziewczynka w rękawie” - magazyn
13:55 **Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka** - mag.

14:35

Fanfan Tulipan - przeg., Franc., Włochy, 1951
16:25 **Benefis - Daniela Olbrychskiego** - 2002; **Janusza Majewskiego** - 2003
18:30 **Poczet sław polskich** - **Dariusz Miliński** - public.
19:10 **Reżyserzy - Kathryn Bigelow** - dok., Wlk. Bryt.
20:00 **Nocny kowboj** - dram., USA, 1969
22:10 **Hala odlotów** - talk-show
23:05 **Osielca** - serial, 2020
24:00 **Nagroda Literacka NIKE**
00:05 **Pokolenie** - dram., Pol., 1954
01:50 **Noc krótkich filmów** - **Samogłów** - Krag
02:30 **Nagroda Literacka NIKE**
02:35 **Kino nocne - Pepe Le Moko** - fab., Franc., 1937
04:20 **Trójka do władzy** - film krótkometrażowy, 2006

16:00

Kurierzy - 22-letni Marek to typ samotnika i romantyka. Z powodu swojej wrażliwości nie umie znaleźć sobie dziewczyny...
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
20:00 **Mechanik: Prawo zemsty** - akcja, USA, 2011. Elitarny zabójca wprowadza w tajniki swojego zawodu ucznia, który ma powiązania z jedną z jego ofiar.
21:50 **Najemnik** - akcja, 2022
00:00 **Podwójne uderzenie** - akcja, 1991
02:15 **Menu na miarę** - program kulinarny
03:00 **Dyżur** - serial medyczny
04:00 **Menu na miarę**
05:00 **Dyżur** - serial medyczny

TVN 7

05:05 **Szkola** - Do licealnej klasy 1a, w której uczy się Majka Lipowska przychodzi nowa uczennica, jej dawna koleżanka, Kamila Darska.
07:00 **Szpital** - program obycz.
08:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Detektywi** - program krym.
12:00 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny
12:45 **Szpital** - Karetka przywozi do szpitala 15-letnią Dagmarę Regułą, która razem ze swoim ojcem i starszym bratem paliła w domu halucynogenną szalwę.
13:45 **Sekrety życia** - serial paradokmalny
14:50 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** - serial sądowy
16:50 **Sekrety życia** - serial paradokmalny

17:55

Szpital - Pacjentkami doktora Wojciecha Jarosza są dwie siostry, które miały wypadek samochodowy.
18:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **Hotel Paradise** - reality show
21:00 **Dziennik Bridget Jones** - kom., Franc., Wlk. Bryt., USA, 2001
23:10 **Na bank się uda** - kom., Polska, 2019. Trzech starszych panów dokonuje napadu na bank. Doskonale przygotowani, użbrojeni po zęby wchodzi do banku...
01:25 **Hotel Paradise** - reality show
02:25 **Prawdziwy horror** - serial paradokmalny
03:25 **Druga strona medalu**

09:35

Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Głos Polski 11:35 Życiu powiemy TAK 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wielkość rozdziła się przy ołtarzu 12:55 Fatima - znak nadziei 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Boga o Miłosierdzie 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Bogu się podobać 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Miślarz Ojczyzna 21:00 Apel Jasny. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Oddech Boga 22:50 Przegląd Tyg. „Niedziela”

eprasa.pl 89739b1801

SOBOTA • 5 października	
TVP 1	TVP 2
05:30 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Fascynująca Antarktyka - dni w leńego świata - dok., Niemcy, 2019 09:05 Fascynująca Szwajcaria - Cały rok w Górach Jura - dok., Niemcy, 2019 09:30 Ranczo - serial obyczaj., Polska, 2011 10:30 Komisarz Alex - serial krym. 11:30 Ojciec Mateusz - serial 12:30 Gwiazdy w południe - Najgorszy rewolwerowiec Dzikiego Zachodu - kom., USA, 1968 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny	04:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczaj., 2024 06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 12:10 Mamaland - talk-show 12:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior, 2024 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 17:30 Dobry tytuł - magazyn literacki 18:00 Słowo na niedzielę - program ewangelizacyjny 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
	
14:55 Rolnik szuka żony - reality show 16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Telexpress; Pogoda 17:35 Kawa z kardamonem - serial 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Profilerka - serial krym., Polska, 2024 21:20 Hit na sobotę - Operacja Mincemeat - dram., Wlk. Bryt., 2021 23:35 Blitz - akcja, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2011 01:25 Pogoda na jutro - kom., Polska, 2003 03:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	19:25 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 The Voice of Poland - Przegląd 22:20 Krucjata - Znak blizniat w ciemno - widowisko 23:20 Nie powiesz nikomu? - fab., USA, 2019. Emma Corrigan podczas lotu samolotem zwierza się ze swoich sekretów nieznajomemu, który okazał się... 01:05 Bazar de la Charite - serial kostiumowy, Franc., Belgia, 2019 02:10 Dzień w Middleton - kom., USA, 2013 04:00 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN	POLSAT
05:50 Uwaga! - program interw. 06:05 Bugs Bunny Builders - animacja 06:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:15 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 07:45 Dzień Dobry TVN 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczaj., Polska 13:25 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 14:55 Totalne remonty Szelągowskiej - reality show 16:00 Anatomia piękna - program rozrywkowy 17:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:10 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy 18:45 Sport	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy 11:00 Ewa gotuje - program kulinarny 11:30 Moja Mama i Twój Tata - reality show 13:05 Gliniarz e - w warsztacie samochodowym docho dzi do wypadku, w wyniku którego jeden z mechaników zostaje ciężko ranny. Detektywi szybko orientują się, że to nie był wypadek... 14:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 15:15 Kevin sam w domu - kom., USA, 1990. W wyniku zamieszania w drodze na lotnisko, rodzina McAllisterów zapomina ze sobą zabrać ośmioletniego Kevina... 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia 19:15 Sport; Pogoda 19:30 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj 19:55 Kabaret na żywo 22:05 Przykłady obywatel - sens., Wlk. Bryt., Nor., Chiny, 2019. Bradley Stryker mieszka wraz z żoną w niewielkiej górskiej chacie na uboczu. Spokojną egzystencję Nelsa burzy jednak śmierć jego syna... 00:50 Obcy - decydujące starcie - sens., USA, 1986 03:40 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje
	

TVP Kultura	TV Puls
06:15 Milion - kom., Franc., 1931 07:45 Wydarzenie aktualne 08:15 Legendy Rocka - Amerykański Punk Rock - Metalowcy - dok., Wlk. Bryt. 09:15 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Korzyński - mag. 09:55 Zmiennicy - serial, 1986 11:00 Nagroda Literacka NIKE - „Wilki” Marzena B. Kiler - felieton 11:10 Jakub Józef Orliński - Oblicza miłości - koncert, Franc., 2021 12:35 Dokument tygodnia - Charlotte Perriand - sztuka życia - dok., Franc., 2020 13:40 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 14:20 Złota kaczka - baśń filmowa, 1976 15:10 Nagroda Literacka NIKE - „Wilki” Marzena B. Kiler - felieton	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wia do mości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - W tajemniczych okolicznościach ginie Kevin, partner młodego pilkarsza Mehmeta Ozmana. Semir i Alex postanawiają poznać prawdę na temat jego śmierci... 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Emil Butryniewicz to stary kawaler i zapalony poszukiwacz skarbow, który całe dnie spędza na polach z detektorem metalu. Poszukiwania zawiądnęły jego życiem do tego stopnia, że został zwolniony z pracy, a znajomi traktują go jako nieszkliwego „świra”. 20:00 Uprawdżona - akcja, Franc., USA, 2008. Bryan jest emerytowanym agentem. Daje się przekonać córce, by puścić ją wraz z koleżanką same do Paryża. Na miejscu dziewczyny zostają porwane przez albański gang handlarzy ludźmi. 21:50 Krwawy sport - akcja, USA, 1988 23:30 Detektyw Marlowe - thriller, 2022. Cyniczny i posępny detektyw Philipp Marlowe bada sprawę czarującego, nie miłośnierne bogatego Clare Cavedish. 02:00 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę 05:00 Dyżur - serial medyczny
	

TVN 7	TV 4
04:55 Szkoła - 18-letni Tymon Skrzypek sprzedaje na targach żywności dżemy własnej produkcji... 05:55 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Tom i Jerry Show - film animowany 07:30 Bociany - kom., USA, 2016 09:20 Ukryta prawda 11:25 Mówię Wam - talk-show 12:05 B&B love - program rozrywkowy 13:15 Detektywi - Do detektywów zgłasza się małeństwo, które prosi o odnalezienie córki... 14:15 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show 15:20 Interkosmos - kom., USA, 1987. Porzucony przez dziewczynę, zdeeserowany porucznik Tuck Pendelton postanawia wziąć udział w eksperymencie miniaturyzacji...	06:00 Łowcy skarbow. Kto da więcej 09:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny 11:30 Ewa gotuje - program kulinarny 12:00 Bibliotekarz III: Przeklęty kielich Judasza - film, USA, 2008 14:00 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial obyczajowy 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:05 Opiekun - sens., Niemcy, 2012. Nastolatka Nina jest świadkiem zabójstwa swojego chłopaka w ekskluzywnym berlińskim hotelu... 02:55 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy
	

NIEDZIELA • 6 października	
TVP 1	TVP 2
04:35 Dziedzictwo - serial, Turcja 05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zdrowy Plan - magazyn medyczny 08:50 Zewołane szczęście - komediodramat, Polska, 1959 10:55 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Akademia Życia - rep. 13:05 BBC w Jedynce - Zielona Planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:30 Jak rozpętałem II wojnę światową - Ucieczka - kom., Polska, 1970 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczaj., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:40 The Voice of Poland - Przegląd 12:25 - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:30 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne 16:10 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe, 2024. Rozrywkowy program, w którym dwie grupy celebrytów, reprezentujący dwa różne pokolenia, rywalizują ze sobą. 17:15 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 18:35 Poczet świrów polskich - Jerzy Szatanowski - program publicystyczny 19:15 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 Gala wręczenia Nagrody Literackiej NIKE - 2024 - widowisko 21:15 no... wiadomo - magazyn 21:55 Panaceum, USA, 2013 23:45 Instynkt - serial krym., Polska, 2011 00:40 Nie powiesz nikomu? - fab., USA, 2019 02:30 Wszędzie będzie dobrze - dram. obyczajowy, Polska, 2007
	
17:00 Telexpress 17:20 Pogoda 17:35 Daje słowo Maciej Orłoś - talk-show 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Gra z Cieniem - serial, 2024 21:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:25 Zakochana Jedynka - Moje wielkie greckie wesela - kom., USA, 2002 00:10 Operacja Mincemeat - dram., Wlk. Bryt., 2021 02:25 Znow cię Kocham - kom., USA, 2016 04:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	17:15 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 18:35 Poczet świrów polskich - Jerzy Szatanowski - program publicystyczny 19:15 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 Gala wręczenia Nagrody Literackiej NIKE - 2024 - widowisko 21:15 no... wiadomo - magazyn 21:55 Panaceum, USA, 2013 23:45 Instynkt - serial krym., Polska, 2011 00:40 Nie powiesz nikomu? - fab., USA, 2019 02:30 Wszędzie będzie dobrze - dram. obyczajowy, Polska, 2007

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Anatomia piękna - program rozrywkowy 06:50 Kuchenne rewolucje - Kilka lat temu dwójka do brzy przyjaceli otworzyła restaurację w Gdańsku na terenie zrewitalizowanych koszar... 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 12:00 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 12:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 13:15 Top Model - reality show 14:55 Azja Express - reality show 16:30 Wojownik ze złoty ninja - przyg., USA, 2014 18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty - program informacyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy 11:00 Kevin sam w domu - kom., USA, 1990. W wyniku zamieszania w drodze na lotnisko, rodzina McAllisterów zapomina ze sobą zabrać ośmioletniego Kevina... 13:20 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 15:25 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny
	

TVP Kultura	TV Puls
06:25 Nasza generacja - Jazz - wyjście z podziemia - dok., 1995 07:05 Rozmowy (nie)wygodne - rozmowy Mariusza Szczygła 08:00 Nabożeństwo luteriańskie w Wałbrzychu 09:05 Charlotte Perriand - sztuka życia - dok., Franc., 2020 10:15 Od ucha do ucha - Bując w obłokach - Listek - Złota godzina - anim. 10:40 Rawhide - Incydent przy studni Jacoba - western, USA, 1959 11:45 Poczet świrów polskich - Dariusz Miliński - program publicystyczny 12:25 Mały Spirow - fab., Belgia, Franc., 2017 14:05 Tintoretto. Człowiek, który zbawiał malarstwo - dok., Włochy, Niemcy, 2019	05:50 Kurierzy - Adam dostarcza przesyłkę do mieszkanka 75-letniej Bogumili, którą kurier widzi pierwszy raz, mimo iż często bywa w okolicy... 09:50 Zbuntowana księżniczka - kom., Wlk. Bryt., 2008 11:45 Niania - familijny, USA, 2006 13:45 Blondynka w koszarach - kom., USA, 2008 15:50 Taxi 2 - kom., Franc., 2000. Japoński minister obrony zostaje porwany we Francji przez ludzi pracujących dla yakusa, mafii z Japonii. Do akcji wkracza Daniel, taksówkarz z Marsylii o umiejętnościach rajdowego kierowcy oraz Emil, policjant z Paryża... 17:40 Asterix i Obelix: Imperium smoka - przyg., Franc., Belgia, 2023
	

TVN 7	TV 4
05:05 Szkoła - Mateusz Wosiak z 2c gimnazjum ucieka z domu, przed znegującym się nad nim ojcem... 06:10 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:05 Tom i Jerry Show - film animowany 07:35 New Looney Tunes I - animacja 08:05 Córka króla - przyg., USA, Chiny, Franc., Wlk. Bryt., Australia, Hong Kong, 2022 10:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:15 B&B love - program rozrywkowy 13:25 Detektywi - 26-latką prosi detektywow Annę Potaczek i Macieja Dębosza o wyjaśnienie, co dzieje się z jej narzeczonym i kim on właściwie jest... 15:20 Maski - kom., USA, 1994 17:35 Jack, pogromca olbrzymów - przyg., USA, 2013	06:00 STOP Drogówka - serial policyjny 07:00 Łowcy skarbow. Kto da więcej 08:00 Siedem nowych znaków Apokalipsy - dok., USA, 2015 10:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 12:00 Flintstonowie - kom., USA, 1994 13:55 Ja, szpieg - sens., USA, 2002 16:00 Uroczysko - serial krym. 18:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 20:00 Włatcy Móch: One 21:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Diabeł - film, USA, 2010 23:40 STOP Drogówka - serial policyjny 00:40 Najśmieszniejsze ucieczki - prawdziwe historie niesamowitych więziennych ucieczek 02:45 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	

PONIEDZIAŁEK • 7 października

TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 08:45 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedyne - Zielona Planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	04:30 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2022 06:20 Program katolicki - magazyn ewangelizacyjny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - W tym odcinku Karol Okrasa zaprosi widzów na prawdziwie królewski drob, czyli gęs i kaczkę. 11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 12:30 Kóło fortuny - teleturniej 13:15 Młóść i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:30 Na sygnale - serial fabularyzowany

16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Teatr TV - Deprawator
22:00 Rozmowa
22:25 Bogumiła Wander - Przepraszamy za usterki - reportaż
22:55 Małe ojczyzny - Czytając Sienkiewicza na pustyni Negev - dok., 1999
23:55 Balans bieli - magazyn
00:40 Żądło - kom. sens., USA, 1973
03:00 Moje wielkie greckie wesele - kom., USA, 2002

15:00 Na dobre i na złe - serial
16:00 Kóło fortuny - teleturniej
16:35 Familia - teleturniej
17:20 Młóść i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Furioza - serial, 2021
23:20 Zabić na końcu - kom. sens., Polska, 1990
01:05 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2020
02:05 Panaceum, USA, 2013

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 B&B love - program rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:45 Sport; Pogoda

19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 B&B love - program rozrywkowy
21:30 Totalne remonty Szelągowskiej - reality show
22:35 Morderczynie - miniserial, Polska
23:40 Planeta singli III - kom., Polska, 2019
01:50 Detektywi - miniserial, USA
03:05 Co za tydzień! - magazyn rozrywkowy
03:45 Szpital - program obycz.
04:45 Uwaga! - program interw.
05:00 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport

19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rozzanie - serial kryminalny
20:15 MEGA HIT - Bullet Train - sens., USA, 2022. Pięciu płatnych zabójców z różnych stron świata, każdy ze specjalnym zleceniem. Wszyscy znajdują się w superszybkim pociągu Shinkansen, mknącym z Tokio do Kioto. Jedno jest pewne: to będzie krwawa przejażdżka.
23:00 Prawdzieśiać twarzy Gieya - obycz., USA, 2015
01:50 Bez snu - sens., USA, 2017
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:10 Muzyczne poranki
06:35 Tamte lata, tamte dni - Józef Wilkoń - magazyn
07:15 Putoz z Żywca - dok., Polska, 2020
07:50 Owczym pędem - dok., Polska, 2016
08:30 Od ucha do ucha - Bujać w obłokach - Listek - Złota godzina - filmy animowane
09:00 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent przy studni Jacoba - western, USA, 1959
10:05 Benefis Daniela Olbrychskiego - 2002
11:10 Benefis Janusza Majewskiego - 2003
12:15 Dokument.pl - Halina Konopacka - dok., Polska, 2023
13:30 Informacje kulturalne
13:55 Retro kino - Różowa Pantera - kom., USA, 1964

16:05 Przeprowadzki - serial, 2001
17:10 Hala odlotów - talk-show
18:10 Pasja i utopia. Droga do kina braci Tawia nich - dokument, Włochy, 2015
20:00 Panorama kina polskiego - Lincz - dram., Polska, 2010
21:30 Scena muzyczna - Motion Trio - koncert, 2021
22:30 Trzy dni Kondora - fab., USA, 1975
00:40 Depresja mon amour - dok., Polska, 2007
01:55 Kino nocne - Śmiertelnie proste - dram., USA, 1984
03:40 Eugeniusz Bodo - za winy nie popełnione - dok., Polska, 1997
04:50 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Frankie Dwyer powraca. Tym razem importuje z Wietnamu niewolnic seksualne...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Policjyna psycholog pada ofiarą zamachu i zapada w śpiączkę. Alex i Semir próbują znaleźć człowieka, który skrzywdził ich przyjaciółkę...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Za kłina z ka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008
12:55 Za kłina z ka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
15:50 Kurierzy - serial paradokumentalny
16:55 Ranczo - serial kom., 2006

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Diabło. Wyścig o wszystko - akcja, Polska, 2019. Walka młodego chłopaka o marzenia w niebezpiecznym świecie gangsterskich porachunków i wielkich pieniędzy.
22:10 Mechanik: Prawo zemsty - akcja, USA, 2011
23:55 Bez odwrotu - akcja, USA, 1986
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:05 Szkoła - Licealistka Asia Kobut chce być sławna tak jak Konrad Wojciezsko, który jest wokalistą.
07:00 Szpital - program obycz.
08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Karetka przywozi do szpitala 16-letniego Filipa Wyrzyckiego, który został ranny w wypadku kanistra z benzyną, kiedy próbował zapalić...
13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Anatomia piękna - program rozrywkowy
22:00 Pieniądze to nie wszystko - kom., Polska, 2001. Kapitałny, satyryczny obraz wsi polskiej zaplajającej wzmocnionym winem owocowym beznadziejności po okresie transformacji...
00:20 Dziennik Bridget Jones - kom., Franc., Wlk. Bryt., USA, 2001. Bridget Jones dawno temu przekroczyła trzydziestkę, a w jej życiu nadal nie wydarzyło się nic, co nałoby mu jakiś sens.
02:15 Mówię Wam - talk-show
02:50 Prawdziwy horror - serial
03:50 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 23:40 American Pie: Wakacje - kom., USA, 2005 01:30 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:30 Gwiazdy Kabaretu 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Moja Katolicka Rodzina
09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Debry w Polsce 12:55 Moja Fatima 13:30 Msza św. 14:30 Brygada Świętokrzyska 15:00 Ze Swojcian do wolności 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 XX Rajd Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Poznajemy Polskę 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędka nad wodę 22:30 Filmowe Życiorysy PL

WTOREK • 8 października

TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Wichrowe wzgórze - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Akacja 38 - serial 08:50 Ranczo - serial obycz., 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Park Narodowy New Forest - dok., Wlk. Bryt., Austria, 2021 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:40 Na dobre i na złe - serial 05:35 M jak miłość - serial, 2022 06:25 Ubiierz się na czarno - reportaż 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Mamaland - talk-show 11:55 Zdrowy Plan - magazyn medyczny 12:30 Kóło fortuny - teleturniej 13:15 Młóść i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial. To masz, załamany chorobą Doroty, mówi w końcu o problemach byłej żony Bartkowi. A Lisiecki...

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:05 Porzucony - serial, Wlk. Bryt., 2016
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:05 W pułapce kliknięć: ciemna strona cyfrowego świata - dok., Hiszp., 2022
00:15 Powidoki - biograf., dram., Polska, 2016
02:05 Blitz - akcja, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2011

16:00 Kóło fortuny - teleturniej
16:35 Familia - teleturniej
17:20 Młóść i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Furioza - serial, 2021
23:25 Obywatel Jones - dram., Wlk. Bryt., Polska, Ukraina, 2019
01:35 Zabić na końcu - kom. sens., Polska, 1990
03:20 Rozbite marzenia, 1918-1939 - dokument fabularny, Niemcy, 2017

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 B&B love - program rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:45 Sport; Pogoda
19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz.
20:50 B&B love - program rozrywkowy
21:30 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
22:35 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:40 Superwizjer - magazyn reporterów
00:15 Morderczynie - miniserial
01:30 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:35 Szpital - program obycz.
03:35 Uwaga! - program interw.
03:55 Nauka jazdy - reality show
04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:00 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - serial paradokument
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda

19:35 Malanowski. Nowe rozzanie - serial kryminalny
20:10 Siły Spejalne - reality show
21:50 Max Payne - sens., USA, 2008. Kinowa wersja kultowej gry komputerowej. Bohaterem jest zdeterminowany w walce z przestępczością policjant z Nowego Jorku, który wpada na trop wielkiej afery...
00:00 Dług - sens., Polska, 1999. Z Wisły zostają wyłowione zwłoki dwóch mężczyzn pozabawione głów. Policja podejrzewa...
03:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki - teledyski
06:35 Tamte lata, tamte dni - Agnieszka Duczmal - magazyn
07:15 Mieszczanie żywieccy - Beata i Marta - dok., 2021
07:50 Kaszubskie życie - dok., Polska, 2017
08:35 Informacje kulturalne
09:00 Przeprowadzki - serial
10:10 Hania - film TVP, 1984
11:50 Pasja i utopia. Droga do kina braci Tawia nich - dok., Włochy, 2015
13:40 Dobry tytuł - magazyn literacki
14:40 Śmierć na Nilu - krym., Wlk. Bryt., 1978
17:10 Przeprowadzki - serial
18:15 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
19:00 Partia, pieniądze, rock and roll - Ciuciubabka - dok., 1996

20:00 Rzeź o banalności miłości - spektakl teatralny, 2011. Rzeź o banalności zła, łączy próby odpowiedzieć na fundamentalne pytania XX w.: dotyczących istoty zła, rozliczenia ze zbrodniami nazistowskimi oraz uwikłania in w dywidualnych losów jednostki w wielką historię.
21:50 Szalony Piotruś - obycz., Franc., 1965
23:50 Nocny dokument - Wyrutki - dram., USA, 1983
01:55 Lincz - dram., Polska, 2010
03:30 Dokument.pl - Halina Konopacka - dok., Polska, 2023
04:40 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash udaje płatnego zabójcę na usługach kartelu...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Alex prowadzą śledztwo w sprawie śmierci policyjnej psycholog...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Za kłina z ka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008
12:55 Za kłina z ka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - Nikodem Boryna to ojciec 10-letniej Matyldy, która choruje na siatkówkę. Szczęśliwie, pojawiła się szansa na operację...
15:50 Ranczo - serial kom., 2006
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Brygada ponad prawem powraca - akcja, 2023. Niels, dawna legenda brygady, po śmierci swojej ukochanej żony wie dzie życie samotnego ojca, pracując jako instruktor jazdy. Pewnego dnia gang rabusiów, odpowiedzialny za śmierć żony Nielsa, pojawia się ponownie...
22:00 Bronx - akcja, Franc., 2020
00:15 Mój dług - akcja, 2022
02:15 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:15 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:05 Szkoła - Kamil Stasiak z 1a wychował się w domu dziecka, a teraz jest pod opieką pełnoletniego brata.
07:00 Szpital - program obyczajowy
08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pogotowie przywozi do szpitala 40-letniego Marka Walczaka. W karetce razem z nim jest jego kochanka. Oboje biegali w parku, kiedy...
13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny

17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Od kołyski aż po grób - sens., USA, 2003. Charyzmatyczny Tony Fait dowodzi gangiem gotowych na wszystko złodziei. Po jednym z napadów gang wchodzi w posiadanie niezwykle cennych czarnych diamentów...
23:15 Wciele nie - horror, USA, Chiny, 2021
01:40 Hotel Paradise - reality show
02:40 Prawdziwy horror - serial paradokumentalny
03:40 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 23:30 American Pie: Naga miła - kom., USA, Kan., 2006 01:35 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:40 Słowo życia 09:45 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Żuzela 13:00 Pradawne 13:30 Msza św. 14:30 Misja Szczecin-Madagaskar 15:00 Grypsy z zeliśmierni 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Kaplan pro-life 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

ŚRODA • 9 października**TVP 1**

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Projekt: Nadzieja - rep.
08:00 Akacja 38 - serial
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 Nieposkromione Wielkie Jeziora - dok., Kan., Austria
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?

17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024
21:05 W deszczowy dzień w Nowym Jorku - obycz., USA, 2019
22:45 Skandal w hrabstwie Yuba - kom., Wlk. Bryt., 2021
00:35 Magazyn Ekspresu Reporterów
01:40 Żądło - kom. sens., USA, 1973
04:25 Notacje - Anna Drabik. Powrót - dok., 2018

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2022
06:25 Pożyteczni.pl - magazyn
06:55 Dla nieszyjących - Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 Tchnienie - na-tchnienie - Krzysztof Klimek - magazyn
11:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 M jak miłość - Franka wciąż martwi się, że nie zaszła dotąd w ciąży, choć jej badania wypadają dobrze.
16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Przepis dnia - magazyn kulinarny
20:55 Na dobre i na złe - serial obycz.
21:55 Na sygnale - serial fabularny
23:00 Przepis na miłość - kom., Belgia, Franc., 2010
00:30 Krok od Nieba - serial kryminalny - serial, Włochy, 2011
02:30 BELLINGCAT - prawda w czasach postprawdy - dok., Niderl., 2018

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - prog. kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 B&B love - program rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:45 Sport; Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interw.

20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 B&B love - program rozrywkowy
21:30 Top Model - reality show
23:05 Pati - serial obyczajowy
00:00 Apokawixa - horror, Polska, 2022. W Środku imprezy wybuchła epidemia zombie. Bohaterowie muszą walczyć o życie.
02:40 Superwizjer - magazyn reporterów
03:10 Szpital - program obycz.
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dłacz ego ja? - serial parokumentalny
11:30 Gliniarze - serial parokumentalny
14:35 Dłacz ego ja? - serial parokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial parokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rodzenie - serial kryminalny
20:10 Moja Mama i Twój Tata - reality show
21:50 Być jak Kazimierz Deyna - kom., Polska, 2012. Wzruszająca opowieść o chłopcu, który urodził się w komunistycznej Polsce, wychował się w burliwych czasach przemian politycznych s chyłku PRL-u.
23:55 Max Payne - sens., USA, 2008
02:05 Dziś 13, jutro 30 - kom., USA, 2004
04:20 Na ratunek 112 - serial
04:40 Disco Gramy
05:25 Teledziewiaty TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
06:30 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Tittkow - magazyn
07:05 Mieszkanie żywiecy - Danuta i Andrzej - dok., 2021
07:45 Podróże z historią - Jak powstał papier? - dok., Polska, 2017
08:30 Poczet świrów polskich - Jerzy Satanowski - program publicystyczny
09:00 Przeprowadzki - serial, 2001
10:10 Śmierć na Nilu - film kryminalny, Wlk. Bryt., 1978
12:35 Partia, pieniądze, rock and roll - Ciuciubabka - dok., 1996
13:40 Wydarzenia aktualne
14:15 Nasze Hollywood, czyli początki kina w Polsce - dok., Polska, 2020

15:25 Afrykańska królowa - fab., USA, Wlk. Bryt., 1951
17:20 Przeprowadzki - serial, 2001
18:30 Informacja kulturalna
19:00 Reżyserzy - Quentin Tarantino - dok., Wlk. Bryt., 2018
20:00 Na wschód od Hollywood - Osem kobiet - fab., Franc., Włochy, 2002
22:00 Legendy Rocka - Soul R&B - Młodzieżowy idol - dok., Wlk. Bryt.
23:05 Lekkie obyczaje - Szalony Piotruś - obycz., Franc., 1965
01:10 Kino nocne - Zawodowiec - fab., Franc., 1981
03:05 Informacja kulturalna
03:40 Teledziewiaty

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Kobieta zostaje zamordowana przez swojego kochanka i jego żonę...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Na autostradzie grasuje seryjny morderca, który porwuje młode kobiety. Siostra jednej z ofiar próbuje wymusić sprawiedliwość na własną rękę...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igrają aniołom - telenowela, Meksyk, 2008
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - parokument fabularny
15:50 Ranczo - serial kom., 2006

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parokument fabularny
20:00 Bogowie Egiptu - akcja, 2016. Faraon umiera, ludzie stają się niewolnikami, Egipt w chaosie. To są skutki przejścia tronu przez...
22:25 Władcy ognia - przyg., USA, 2002. Londyn, rok 2084, 12-letni Quinn nieswiadomie budzi z odwiecznego snu zionącego ogniem smoka.
00:25 Beowulf: Droga do sprawiedliwości - przyg., Kan., 2005
02:35 Dzielnica strachu - serial
03:55 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:05 Szkoła - Bogusław Lewicki z 8d martwi się, że koledy z klasy go ignorują. Gdy przy padkiem ratuje Kornelę przed...
07:00 Szpital - program obyczajowy
08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - Do detektywów zgłasza się zrozpaczona 45-latką, której córka próbowała się zabić i podciąć sobie żyły. Kobieta chce wiedzieć, dlaczego to zrobiła...
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - 37-letnia Hanna Rusek przywozi na SOR swoją 29-letnią macochę. Kobieta dostaje nagłego ataku bólu brzucha i bardzo cierpi...
13:45 Sekrety życia - serial parokumentalny

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:50 Sekrety życia - serial parokumentalny
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Krwawy diament - sens., USA, Niemcy, 2006. Zmuszony do niewolniczej pracy w kopalni diamentów, Solomon, znajduje bardzo cenny diament i ukrywa go. Potem ucieka z kopalni...
00:05 Wilcze echa - sens., Franc., 2019
02:40 Hotel Paradise - reality show
03:40 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dłaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obycz. **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Uroczysko - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:30** Miłość zawsze płaci cenę **22:30** Pamiętniki z wakacji - serial obycz. **23:30** Ja, szpieg - sens., USA, 2002 **01:35** Love Island d. Wyspa miłości **02:35** Interwencja - magazyn reporterów **02:55** Śmierć na 1000 sposobów **03:25** Disco Polo Life **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Teledziewiaty

TV Trwam
09:30 Sanktuarium polskie **09:50** Św. na każdy dzień **10:00** Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu **11:00** Salezjańska Młodzież w Damaszku **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gosp. **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** W pułapce wojny **13:00** Obrona Ciesnej **13:30** Msza Św. **14:30** Krzywdy **15:00** Polskie ślady w Ziemi Świętej **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** Służby Boga i człowieka. Aniołowie **17:00** Po stronie prawdy **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Opowieści Starego Testamentu **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzną **21:00** Apł Jasny **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Wiedzenia **22:00** To nic takiego

CZWARTEK • 10 października**TVP 1**

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:10 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Akacja 38 - serial
08:50 Ranczo - serial obycz.,
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 To się opłaca - magazyn
12:55 Nieposkromione Wielkie Jeziora - dok., Kan., Austria, 2022
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:05 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Nic nie czuje - dok., Polska, 2023
00:35 Profilerka - serial krym., Polska, 2024
01:35 W deszczowy dzień w Nowym Jorku - kom., USA, 2019
03:20 Serial fabularny
04:25 Notacje - Jacek Moskwa. Spełnił swoje zadanie - dok., 2018

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2022
06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:55 Dla nieszyjących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024. Asia zagłada do Pyrków. Chce pomóc Agacie w dopasowaniu sukienki i wciąż martwi się, że Marysia...
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 Czworobok Jana Wesleja - dok., Polska, 2024
11:50 Dobry tytuł - magazyn literacki
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp.
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet. **19:30 Barwy szczęścia** - serial obycz., 2024
20:50 Tak to leciało - teleturniej
21:50 Krucjata - Znak bliźniąt - serial krym., Polska, 2024
22:40 Informacja kulturalna
23:00 Hala odlotów - talk-show
23:50 Córka - dram., USA, 2009
01:45 Poczet świrów polskich - program publicystyczny
02:20 Kalifat - serial, Szwecja, 2020

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 B&B love - program rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:45 Sport; Pogoda

19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz.
20:50 B&B love - program rozrywkowy
21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:35 Podejrzani zakochani - kom., Polska, 2013
00:50 Detektywi - miniserial, USA
02:10 Dowody zbrodni - serial krym., USA
03:10 Szpital - program obycz.
04:10 Uwaga! - program interwencyjny
04:30 Nauka jazdy - reality show
05:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dłacz ego ja? - serial parokumentalny
11:30 Gliniarze - Ofiarami profesjonalnego zbrojcy padają ceniony adwokat i jego sekretarka...
14:35 Dłacz ego ja? - serial parokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial parokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:15 Lepsza Polska - program publicystyczny Doroty Gawryluk
19:25 Sport; Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rodzenie - serial kryminalny
20:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:15 Przyjaciółki - serial obycz. - sens., USA, 2017. Dwojka nieznajomych wychodzi cało z katastrofy samolotu, który rozbił się w zaśmieżonych, skutych lodem górach
22:20 Poczet świrów polskich - filmowy - Popiół i diament - dram., Polska, 1958
22:55 Serialowa nostalgia - Matylda - serial kostiumowy, 2024
23:55 Trzeci człowiek - Wlk. Bryt., 1949
01:50 Kino nocne - The Doors - biograficzny, USA, 1991
04:40 Disco Gramy
05:25 Teledziewiaty TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:10 Muzyczne poranki
06:55 Tamte lata, tamte dni - Marta Lipińska - magazyn
07:25 Podróże z historią - W staropolskiej zagrodzie - dokument, Polska, 2015
08:05 Pomnik. Europa Środkowo-Wschodnia, 1918-2018 - reportaż
08:35 Którędy po sztukę - magazyn
09:00 Przeprowadzki - serial
10:05 Afrykańska królowa - fab., USA, Wlk. Bryt., 1951
12:05 Reżyserzy - Quentin Tarantino - dok., Wlk. Bryt., 2018
12:55 Poczet świrów polskich
13:45 Pociąg. Pragnienie miłości - dram., Polska, 2022
15:55 Ludzie za mgłą - obycz., Franc., 1938

17:35 Przeprowadzki - serial, 2001
18:40 Którędy po sztukę - magazyn
18:50 Pomnik. Europa Środkowo-Wschodnia, 1918-2018 - reportaż
19:55 Rodzina Kerntopfów - dok., Polska, 2024
20:00 Hala odlotów - talk-show
21:00 Czwartkowy klub filmowy - Popiół i diament - dram., Polska, 1958
22:55 Serialowa nostalgia - Matylda - serial kostiumowy, 2024
23:55 Trzeci człowiek - Wlk. Bryt., 1949
01:50 Kino nocne - The Doors - biograficzny, USA, 1991
04:20 Teledziewiaty

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Frankie Dwyer powraca i chce zająć się przemytem narkotyków. Zleca także zabicie Nasha...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Alex i Semir odpoczywają na odludziu. Ich beztrojski urolop zostaje przerwany...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igrają aniołom - telenowela, Meksyk, 2008
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - parokument fabularny
15:50 Ranczo - serial kom., 2006
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parokument fabularny

20:00 Taxi 3 - kom., Franc., 2003. Taksówkarz Daniel jeździ super wyposażonym samochodem, który umożliwia mu błyskawiczne przewożenie pasażerów. Jego dziewczyna Lilly jest córką generała Bertineau, a jego przyjaciel Emilien pracuje w policji i często korzysta ze wsparcia Daniela...
21:40 Wciąż za sąsiedztwa - kom., USA, 2004
00:00 Komedia mała romantyczna - kom., USA, 2006
01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:35 Menu na miarę
04:00 Taki jest świat
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:05 Szkoła - Emilia Kozub z 8c zżęca się nad nieśmiałą Gabrysią Milewską. Dziewczyna jest nowa w klasie i nie ma przyjaciół.
07:00 Szpital - program obycz.
08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - Detektywi na prośbę Klientki wyjaśniają okoliczności śmierci jej matki, znanej sędzi.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pacjentem dr Michała Morawskiego jest 20-latek Dawid Sawczak, którego dotkliwie pogryzły psy...
13:45 Sekrety życia - serial parokumentalny
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:50 Sekrety życia - serial parokumentalny

17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Millerowie - kom., USA, 2013. David Burke jest drobnym dealerem marihuany, który od dawna planuje wycofać się z trefnego interesu. Pewnego dnia...
23:20 Wciąż ja kocham - obycz., USA, 2010
01:40 Hotel Paradise - reality show
02:40 Prawdziwy horror - serial parokumentalny
03:40 Druga strona medalu - talk-show
04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dłaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obycz.

Krzyżówka klasyczna z hasłem

37

41

43

1

48

50

53

55

58

60

63

2

15

4

14

6

61

65

16

8

19

20

11

12

3

13

45

47

14

54

57

28

17

16

52

9

19

18

12

40

42

21

51

22

62

66

25

23

44

46

49

24

56

59

27

26

28

8

30

23

7

32

64

4

38

13

21

33

10

35

2

22

11

36

18

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 28, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3		4	5	6	7	8	9	10		11	12	13	14		15	16		17	18	19	20	21
22	23		24	25	26	27	28																	

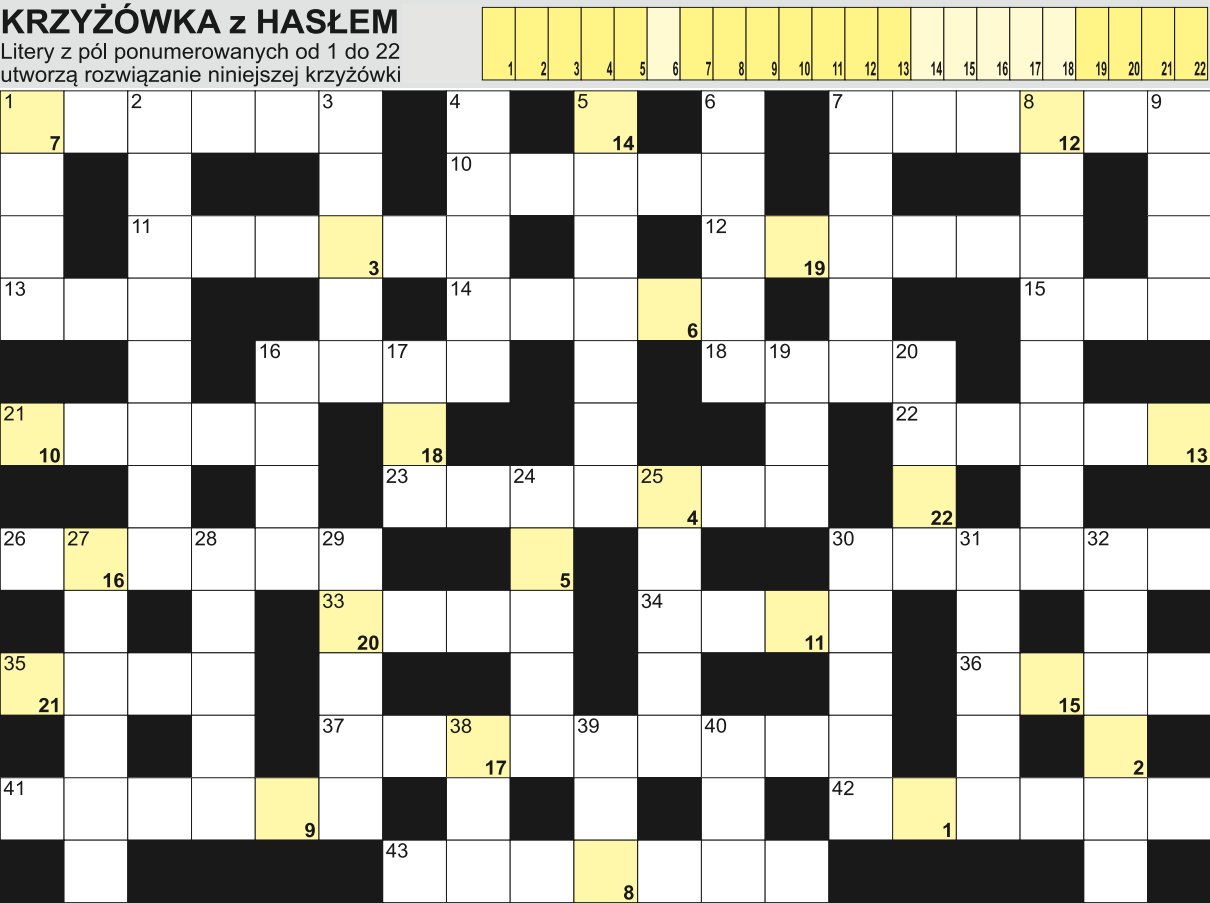
POZIOMO: 1) spec w swoim fachu; 2) utytułowany sportowiec; 3) dawna umowa przedślubna; 4) największe jezioro w Iranie; 5) smaczna ryba wędzona; 6) nierealistyczne poglądy, marzenia; 7) narzędzie do rytowania; 8) obywatele Tadżykistanu; 9) zawodowe lub partnerskie; 10) góry gruzu lub węgla; 11) niespodziewany, raptowny; 12) kanał z nieczystościami; 13) kwas nikotynowy; 14) szyje na zamówienie; 15) Edward, były prezydent Malty; 16) dawny władca Rosji; 17) małżonka Ozyrysa; 18) wazowa łycha, warząchew; 19) jad wytwarzany przez organizmy żywe; 20) imię męskie; 21) partia Kosiniaka-Kamysza; 22) kości klatki piersiowej; 23) filozoficzna doskonałość; 24) samochodowe lub do włosów; 25) rysunkowa

łamigłówka; 26) imię żony Gorbaczowa; 27) skowronek polny; 28) Septymia, królowa Palmiry; 29) ... Faso, kraj w Afryce; 30) marka szwedzkich samochodów; 31) grecka Bogini Sprawiedliwości; 32) cykoria, ale nie podróżnik; 33) ulica w szpalerze drzew; 34) piąte co do wielkości miasto Niemiec; 35) dział zoologii, nauka o węzłach; 36) duża małpa człekokształtna
PIONOWO: 1) nieprawdziwy; 5) przyłączana do laptopa; 16) stary kozioł; 20) port jachtowy; 22) świeca pod sufitami; 24) pracownik laboratoryjny; 37) hurtowa lub detaliczna; 38) pleśniowe, białe i żółte; 39) trucizna na strzałach; 40) Kubica, kierowca F1; 41) zgromadzenie św. Alberta Chmielowskiego; 42) klacz marszałka Piłsudskiego; 43)

państwo z Reykjavikiem; 44) azjatyckie państwo na 61 wyspach; 45) front, przednia część; 46) tekst słowny opery; 47) ojciec Indiry Gandhi; 48) gęsta fryzura; 49) opera Giuseppe Verdiego; 50) dział nauki badający węż; 51) Steven, reżyser "Lista Schindlera"; 52) kanał niemieckiej telewizji; 53) mieszka w Iranie; 54) jezioro między jeziorami Tanganika i Niasa; 55) Skagerrak lub Bosfor; 56) przyprawa do wódek i likierów; 57) pułapka na zwierzyne; 58) niegroźne kolizje drogowe; 59) masowe występowanie choroby; 60) zakon założony przez ks. Alojzego Orione; 61) śnieżne pantery; 62) napisał "Przygody Augiego Marcha"; 63) ślad po przejściu piły; 64) i Anna, i Jan; 65) miasto z placem Czerwonym; 66) stolica Turcji

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

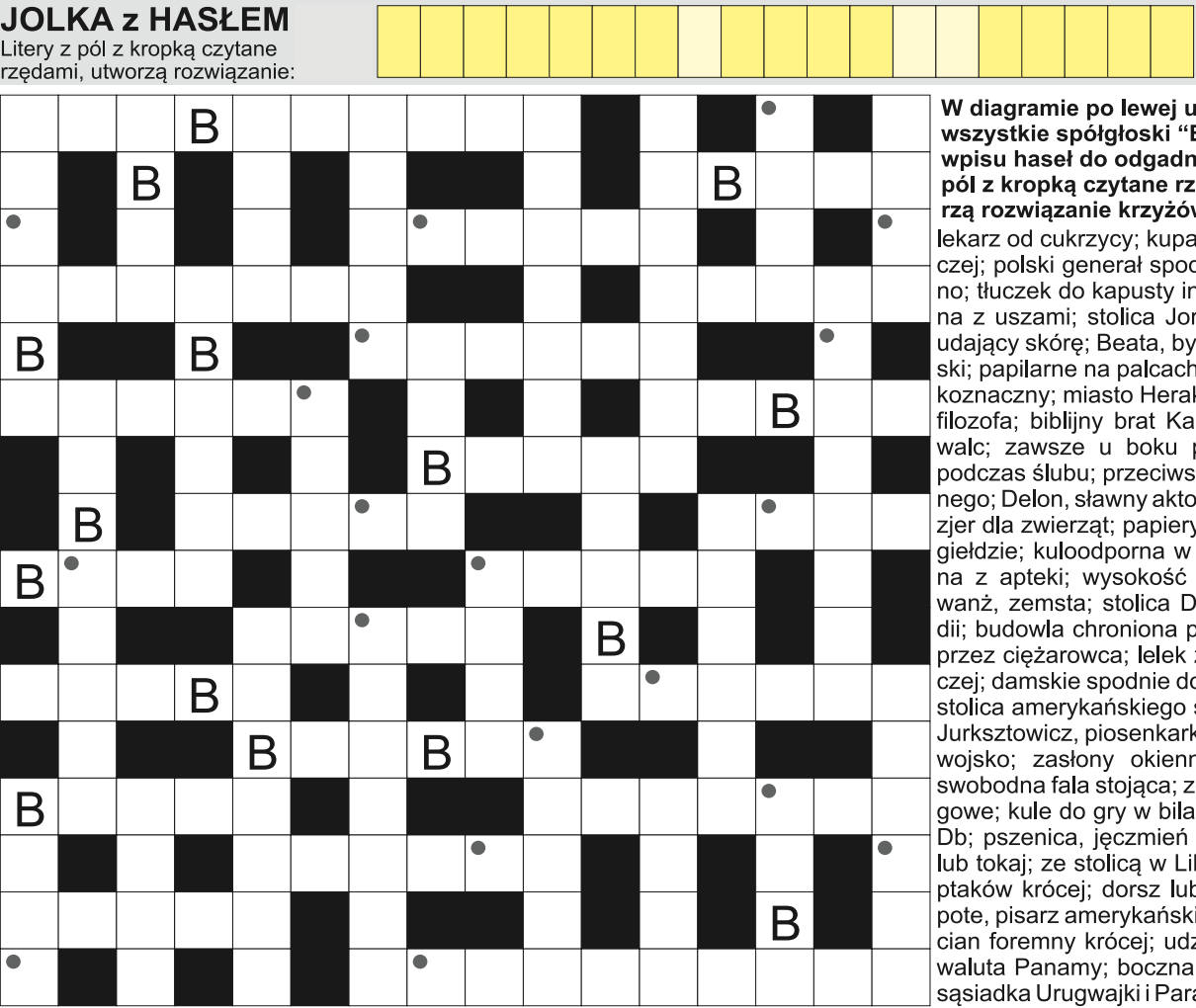
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) płynie przez Skopje; 7) Bertolt, autor "Opery za trzy grosze"; 10) cesarz, który kazał podpalić Rzym; 11) osobowy lub dzieżawczy dla polonisty; 12) włoski region ze stolicą w Perugii; 13) kreskowy na produkcji; 14) kichający krasnoludek z "Królowy Śnieżki"; 15) "... srebrny Salomei" Słowackiego; 16) rozpuszczalna kawa zbożowa; 18) Irena dla bliskich; 21) kolekcja znaczków lub o-brazów; 22) drobne skaleczenie; 23) żona Aleksandra Kwaśniewskiego; 26) ochronna obudowa maszyny; 30) okrężna, zastępcza droga; 33) do żucia; 34) kaczan kapusty inaczej; 35) przepływa przez Łębork; 36) z nadgarstkami i palcami; 37) przeciwieństwo para-frazy; 41) tłuszcz do kaszy i pierogów, omasta; 42) kapitan kutra potocznie; 43) człowiek dotknięty bielactwem. **PIONOWO:** 1) sto lat; 2) wydzielona część książki; 3) japoński rosół; 4) najjaśniejsza w gwiazdozbiornie Feniksa; 5) owoc z sadu; 6) dzieci syna lub córki; 7) świstak stepowy krócej; 8) inaczej krzyżca małpia, drzewo; 9) niezbędny do oddychania; 16) ze stolicą w Teheranie; 17) kolega Gerdy w "Królowej Śniegu"; 19) ojczyzna Nelsona Mandeli; 20) jest nim Fellah i Beduin; 24) najdłuższa rzeka Francji; 25) jego stolicą Niemey; 27) podtrzymują spodnie; 28) Barack, były prezydent USA; 29) jaszczurka kołnierzysta; 30) szpilka przy bucie; 31) święty, zabój-ca smoka; 32) płama na suficie lub na ścianie; 38) pierwiastek Ti; 39) Federalne Biuro Śledcze w USA; 40) najwyższy szczyt Filipin.

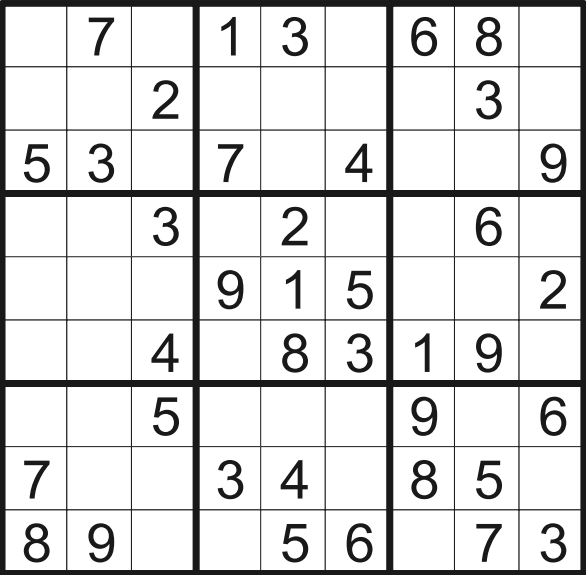
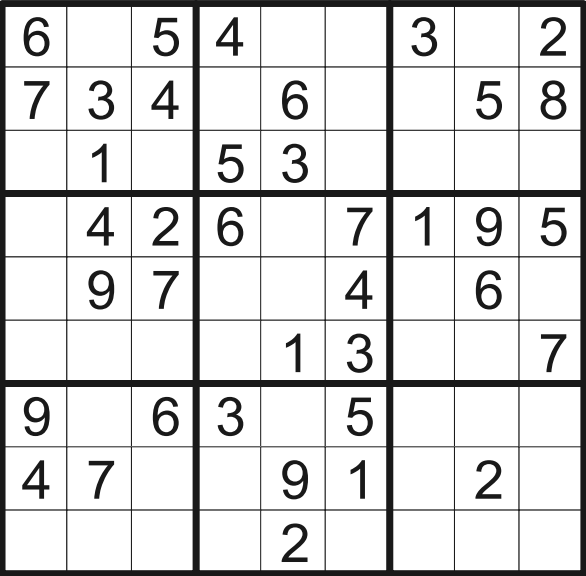
JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzedami, utworzą rozwiązanie:

W diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "B". Miejsce wpisu hasel od ogadnięcia. Litery z pól z kropką czytane rzedami utworzą rozwiązanie krzyżówki.

lekarz od cukrzycy; kupalnik górski inaczey; polski generał spod Monte Cassi-no; tłuczek do kapusty inaczej; podróż-na z uszami; stolica Jordanii; materiał udający skórę; Beata, była premier Pol-ski; papilarnie na palcach; obcy lub blis-koznacznym; miasto Heraklita, greckiego filozofa; biblijny brat Kaina; i rumba, i walc; zawsze u boku pana młodego podczas ślubu; przeciwstawny do czar-nego; Delon, sławny aktor francuski; fry-zyer dla zwierząt; papiery kupowane na giełdzie; kuloodporna w aucie; utlenio-na z apteki; wysokość człowieka; re-wanż, zemsta; stolica Dolnej Norman-dii; budowla chroniona prawem; rwana przez ciężarówca; lelek zwyczajny inaczey; damskie spodnie do połowy łydek; stolica amerykańskiego stanu Georgia; Jurkstwicz, piosenkarka; siły zbrojne, wojsko; zasłony okienne z listewek; swobodna fala stojąca; zodiaku lub dro-gowe; kule do gry w bilard; pierwiastek Db; pszenica, jęczmień i żyto; wermut lub tokaj; ze stolicą w Libreville; sejmik ptaków krócej; dorsz lub makrela; Ca-pote, pisarz amerykański; dwudziestoś-cian foremny krócej; udziela kredytów; waluta Panamy; boczna ściana statku; sąsiadka Urugwajki i Paragwajki.

WYKREŚL 25 aktorów. Wykreśl ich od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Bogart, Stewart, Peck, Hepburn, Brando, Bergman, Garbo, Monroe, Fonda, Chaplin, Grant, Wayne, Holden, Bacall, Welles, Douglas, Dean, Loren, Keaton, Kelly, Grant, Mitchum, Temple, Gable, Taylor, Cooper.

